Poštnina plačana v gotovini *LJUBLJANA, DNE 4. DECEMBRA 1935.* *LETO 48. — ŠTEV. 49.*

DOMOLJUB

Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. — Izhaja vsako sredo. Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnino inserate in reklamacije sprejema uprava »Domoljuba«. — Telefon 29 92.

Ban dr. Marko Natlačen:

Za našega obrtnika

Zopet stopajo jugoslovanski obrtniki pred javnost s prireditvami obrtniškega tedna. Opozoriti nas hočejo na svoje delo in svoje težnje. Kdor je njihovemu stanovskemu pokretu sledil, bo moral priznati, da ne prihajajo praznih rok. Na mnogih lepih razstavah so v preteklem letu pokazali, da se z njih trdno voljo, ustvariti si dostojen prostor v družbi ostalih jugoslovanskih stanov, druži v visoki meri znanje in sposobnost. Občudovali smo jih na njihovih zborovanjih in manifestacijah, kjer so s polnim zaupanjem pokazali živo vero, da se prekopljejo iz sedanjih težkih časov v boljšo bodočnost.

Ko nas kličejo, da jih zopet obiščemo, jim gotovo ne bomo odrekli, da se pomudimo pri njih delu, da se poglobimo te dni v njih težnje in težave in jim zagotovimo, da jim bomo, kjer nas potrebujejo, z ramo ob rami stali ob strani. Potrebni smo jim!

Če se te dni poživi v nas misel za ročno delo našega obrtnika, ki mu bomo dali povsod, prav povsod prednost pred tujim blagom, bomo storili samo to, kar od nas obrtništvo upravičeno pričakuje. Premnogokrat so nam dokazali, kako malo jih upoštevamo, ki so naše krvi in naše gore list. Zato se oklenimo domačinov, kadar si nabavljamo vsakdanje življenjske potrebščine. Dokazali so, da so v vseh pogledih konkurenčni tujim proizvodnikom, tako v cenah in kakovosti blaga kakor tudi po lepem oblikovanju svojih izdelkov. Toda ne samo lastna gospodarska potreba in korist, tudi narodna zavest nam narekuje, da jim ne smemo več tako tuji stati ob strani. Segajmo po domačih izdelkih!

Težave časa tudi v preteklem letu niso popustile in posebno slovenski obrtnik jih je trdo občutil. Dela je primanjkovalo. Na vseh koncih in krajih se je štedilo; potrebe so se omejevale. Kjer je kdo mogel, je poskušal, da si delo opravi sam v svojem gospodarstvu. Če je bilo treba kod kaj novega napraviti, pa se ni mudilo, se je delo kar odložilo za boljše čase. Če pa se je le moralo izvršiti, ga je opravil mnogokje neobrtnik, da bi bilo ceneje. Poročila o stanju obrtništva nam kažejo, kako strašno se v zadnjih letih krčijo rokodelski obrati in obrti opuščajo. To stanje za naše gospodarstvo ni zdravo. Upravičeno trdijo obrtniki, da spada krepak rokodelski stan med temelje narodnega blagostanja. — Dajmo jim dela in ne štedimo, kjer nam štediti ni treba! Zaposlovali bodo nameščence in brezposelnost bo manjša. Njih denar bo prišel v obtok in blagostanje vseh državljanov se bo dvignilo. Od svojih dohodkov bodo mogli zopet dajati državi na davkih in javnih dajatvah; saj so obrtniki med najboljšimi davkoplačevalci.

Ko slovensko javnost pozivam, da z vsemi močmi podpre našega obrtnika v njegovem prizadevanju, upam in pričakujem, da od nas ne bo nikogar, ki bi v tem plemenitem stremljenju zaostal. Obrtnikom pa kličem po davni lepi navadi:

Bog živi pošteno rokodelstvo!

Boj z jetiko

Vzemimo nedeljsko delo po številnih obratih. Malodane povsod je dandanes na dnevnem redu. Seveda čisto brez potrebe. Kolikokrat je že bilo rečeno: če je taka sila za delo, če mora biti delo v določenem času narejeno, zakaj pa ne najamete več delavcev! Saj delavci stoje današnje dni prav po evangelijsko na ponudbo in se tudi izgovarjajo kakor pove evangelij: »Nihče nas ni najel.«

Tudi delavec je človek in nujno potrebuje **oddiha in počitka**. Tudi zanj je nedelja na svetu. Seveda se nekateri perejo, češ da je delavec v današnji krizi potreben tudi zaslužka, denarja. To je res, toda vi zagovorniki delavskega zaslužka: pokažite nam delavce, ki bi brez nedeljskega dela morali iti beračiti! In pa tiste, ki se preživljajo z nedeljskim zaslužkom! Če vam je toliko za gmotno delavsko blagostanje, dobro: zakaj jim pa ne zvišate plač! Saj je znano, da so ti siromaki kapitala ponekod salamensko slabo plačani.

Danes tega še ne čutimo toliko, a prišel bo čas, ki bo dokazal našo trditev, da jih bo prav zaradi pomanjkanja potrebnega počitka prav mnogo predčasno onemoglo in ne bodo za nobeno porabo več. In njihovo zdravstveno stanje ne bo daleč od jetike.

Človek ne živi samo od hrane in od denarja, potreben mu je tudi oddih in gibanje na svežem zraku. Zato bi človek rekel: Manj predavanj, pa več dejanja v boju z jetiko.

Novo poglavje se nam spet odpira, če slišimo tožbe o skrajšanih tednih ... Tu se dela samo po pet dni na teden, tam samo po štiri, tu ločijo delavce v dva oddelka: eden dela po en teden, prihodnji teden pa pridejo spet drugi na vrsto. Po delu se seveda ravna tudi zaslužek. Po zaslužku pa način življenja. Z zmanjšanim zaslužkom mora priti v hišo in v družino stradež in pomanjkanje. To mora pa vsakdo priznati, da je ravno neredna prehrana največja zaveznica in prijateljica jetike. To so tako nezdrave razmere, da vpijejo že do neba. Te razmere urediti bi bilo bolj nujno delo, kakor pa sama predavanja: »Varujte se jetike ... Jetika je vaš največji sovražnik ...« In podobno.

Vprašanje je samo, če se te žalostne razmere sploh še dado urediti. Če ni vsa stvar tako prav zavožena, kakor jetično stanje naših kmetov: vprašanje kmečkih dolgov. Naredba se vrsti za naredbo, vsako je treba popravljati, ni ga pa dobiti junaka, ki bi zadel zmaja na glavo. V resnici Sizifov trud in Tantalove muke ..

Pomudimo se še pri tistih žalostnih prikaznih naših cest. Mislim na **procesije brezposelnih**, ki v čedalje večjem številu poplavljajo naše vasi, trge in mesta. Pred vsem pa vasi. Mestna in trška gospoda se jim še nekako izmika z napisi: »Beračenje odkupljeno!« »Pozor, hud pes« in podobno. Tako in podobno se glase taki izgovori. Zato pa tem bolj poplavljajo deželo. Ni še davno, kar mi je tožil nekdo, da izda vsak teden do 15 Din za brezposelne. Pa če bi mi tudi ne pravil, saj sem sam v istem obsojenju. Po dva in po dva oblegajo naše hiše z večnim ponavljanjem: »Brez posla sem, službe iščem, in za malo podporo prosim.« Skoraj vsak bi rad srajco, čevlje, spodnjo ali vrhno obleko. Če bi človek imel enega konja samo zato, da bi dovažal to, za kar ga prosijo ti ljudje, pa bi komaj sproti dovažal, kar hočejo ti ljudje od tebe.

Ali naj bo „Domoljub" cenejši ali naj bo večji?

Današnji številki »Domoljuba« je priložena posebna vprašalna pola, na kateri morejo naročniki izjaviti, da so zato, da se »Domoljub« poceni tako, da bo odslej stal le 32 Din letno, ali pa da se list poveča za štiri strani tedensko.

Prosimo vse naše naročnike, da se prav vsi poslužijo glasovalne pravice in sami odločijo, kakor se jim zdi najbolj prav. Podrobna navodila za naše glasovanje imate natisnjena poleg vprašalne pole. Pazljivo jih preberite!

Gospode poverjenike »Domoljuba«, zlasti duhovnike vljudno prosimo, da izpolnjene vprašalne pole, ki jim jih bodo izročili naši naročniki, skupno pošljejo na naš naslov vsaj do 20. decembra. Za trud se jim vnaprej najlepše zahvaljujemo!

Vsi na delo za naš slovenski katoliški tisk. V vsako hišo moramo spraviti katoliški časopis.

Uredništvo in uprava »Domoljuba«.

RAZGLED PO SVETU

Abesinsko-italijanska vojna

Abesinska vlada je odgovorila na italijanski dopis ter zaprosila Zvezo narodov, da pošlje njen odgovor vsem svojim članicam. V svojem odgovoru poudarja abesinska vlada, da je doslej spoznala italijansko kulturo samo v tem, da so italijanska letala napadala miroljubno in neoboroženo prebivalstvo. S ponosom ugotavlja abesinska vlada, da je mogla Italija podkupiti samo enega abesinskega poveljnika. Kar se očitanega suženjstva tiče, ni mogoče na mah odpraviti stoletja starih običajev in tako tudi Italija v svojih afriških kolonijah še do danes ni odpravila suženjstva.

Kaj pa na bojišču? Nič posebnega. Italijanski listi se zelo jeze nad agenturami »Reuter«, »Havas« in drugimi, ki da razširjajo neresnične vesti o italijanskih porazih v Abesiniji. Značilno pa je, da vse velike svetovne novinske agenture kljub vsemu italijanskemu oporekanju o abesinskih zmagah vzdržujejo. Sicer pa tudi Italijani ne naravnost sami potrjujejo resničnost svojih porazov, ko pišejo o bojih na južnem bojišču, ki da se vrše že okrog Ual-Uala.

Po francoskih vesteh so se Italijani na južni fronti umaknili, deloma iz strahu, da niso Askari več zanesljivi, deloma pa zato, ker se boje, da jih abesinska vojska poglavarja Deste napade z levega boka. Askari so se baje uprli, ker jih italijansko vrhovno poveljstvo neprestano pošilja v boj, da so imeli že silne izgube. Askari pa se tudi pritožujejo, da dobivajo mnogo slabšo oskrbo, nego drugi italijanski vojaki, pa čeprav je tako rekoč vse breme vojskovanja na njihovih ramah.

Abesinska vlada ugovarja razne italijanske vesti: Abesinski prestolonaslednik se ni ponesrečil. Abesinska plemena ne prehajajo na italijansko stran, temveč se nasprotno množi število beguncev iz zasedenega ozemlja.

Tri italijanske bataljone je uničil poglavar Vores na severnem bojišču pri Halovi, severno od Makale, ko so vojakom delili kosilo. Med prvimi je padel komandant bataljona. Čete generala Grazianija so vsled slabega vremena in hudih naporov, pa tudi radi večjih in manjših porazov v zadnjih tednih izgubile precej korajže. Kako bi jo ne, ko pa nimajo pred abesinskimi četami niti ure miru, ne podnevi, ne ponoči.

Da položaj na afriškem bojišču za Italijane ni posebno rožnat, je priča sam italijanski tisk, ki opozarja svoje bralce pred pretiranim optimizmom ter opozarja na silne in neverjetno velike težkoče, ki jih mora premagovati italijanska armada v Abesiniji.

Maršal Badoglio je že prevzel vrhovno poveljstvo nad italijanskimi četami v Afriki ter je odredil popolno preureditev italijanskih čet. Najbrže bo namestil večje število svežih oddelkov, zakaj v tistih, ki so pred Abesinci že bežali, bo težko oživeti za težke boje potrebno hrabrost. Novi poveljnik afriških čet je mož hitrih dejanj in je verjetno, da po poizkušal priboriti, če ne odločilnih, vsaj večje uspehe. Ne smemo namreč pozabiti, da stane Italijo vojna mesečno okrog ene milijarde lir. Že dosedaj so italijanski davkoplačevalci prispevali za afriško vojno do 10 milijard lir. Naj se vojna zavleče eno ali celo dve leti — kaj bo potem?

Ker je odšel na severno bojišče tudi abesinski cesar, kjer ostane baje deset dni, nam tekoči teden lahko prinese z afriškega bojišča kaj več zanimivih vesti.

AVSTRIJA

s **To in ono iz Korotana.** V Dravo je zašel in utonil drvar Feliks Zupanc s Polane. — K zadnjemu počitku so položili 79-letnega Gašperja Glavnika pd. Pikla v Običah. — Istotam sta odšli h Gospodu po večno plačilo 19-letna Marija Jančič in »Mežnarjeva mati« Magdalena Sibitz. — V grob so položili Terezijo Vedenik pd. Šuštarjevo v St. Tomažu. — Bivši kmetijski minister je nedavno navedel, da znašajo kmetijski dolgovi v Avstriji 379 S na hektar rodovitne zemlje. V letu 1928 so znašali še 216 šil. — V Grebinju je izvoljen za župana gostilničar Miklau. Drugi svetovalec je Slovenec posestnik Kunčič Tomo. — Na Kostanjah je izvoljen za župana dosedanji upravitelj Valentin Opriessnig. — V Sv. Nikolaju na Dravi je poštno ravnateljstvo dovolilo telefonski urad, ki se nahaja v gostilni Resman. — Na kolodvorski žagi v Svetni vasi se je smrtno ponesrečil delavec Martin Matic.

AMERIKA

s **Razno.** Generalni državni pravdnik države Njujork je nedavno določil, da se mora iz javnega sklada pomagati tudi revnim učencem farnih šol, ne pa samo mladini javnih ali ljudskih šol. Vsled tega bodo take revne učence preskrbovali z obleko, s čevlji, knjigami in hrano.

Pred nekaj tedni se je vršila v Chicagu skušnja ali tekma nadarjenih pevcev in pevk za podelitev proste šolnine na Ameriškem glasbenem konzervatoriju. Vseh tekmecev je bilo 35. Med temi je dobila najvišje priznanje ali prosto šolnino č. sestra Norine, učiteljica petja na Mercy visoki šoli. Sestra Norine je zapela dvoje opernih točk, in neko himno.

Za črno davico je umrla v Calumetu rojakinja Terezija Strbenc. — V Arma Kans. je preminul 53-letni Mike Razpotnik iz Hotiča pri Litiji. — Povožen je izdihnil v Eveletu Mih. Jurij Jankovič iz Črnomlja. — Ravno tam je odšla v večnost Helena Čampa. — Tri milijone dolarjev škode je napravil potres v mestu Heleni v državi Montana. — V Johnstownu Pa. so pokopali 62-letnega Mihaela Karliča iz Mirne na Dolenjskem. — V Waterfordu Wis so položili v grob Jožefa Ermenca iz Ljubna v Savinjski dolini. — V Sheboyganu je zapustila solzno dolino 62-letna Ana Florjan.

ABESINIJA

s **Abesinski način bojevanja.** Pri nedavnem kronskem svetu v Addis Abebi je bivši abesinski poslanik v Parizu Havariate dal vojnim poglavarjem naslednji nasvet: »Ne delajte nobenih velikih ofenziv; ne spuščajte se v nobeno veliko bitko; ne izpostavljajte se za tarčo tankom, artileriji in sovražnim letalom; varujte se vsakega zbiranja v večje skupine; z vso vnemo pa se vrzite na malo vojno, v kateri ste nedosegljivi in največji mojstri sveta. Mislite na to, da se levi nikdar ne bore v večjih skupinah, ampak vedno le dva skupaj. Mislite dalje na to, da svoje uni-

---

Brezposelni so velik davek za našega kmeta, pa tudi za vse tiste, ki so po svoji službi primorani, da žive in bivajo na deželi, recimo naše učiteljstvo in duhovništvo. Že pri plači se odtrgujejo dinarji za fond brezposelnih. Potem pa še brezposelni sami bijejo na njihova vrata. In ta davek je še večji. Kar izračunajte, kakšna vsota naraste iz 15 Din na teden skozi celo leto! Naraste namreč skoraj do 800 Din.

Pa mi povejte, koliko teh proč vrženih 800 Din pomaga tistim, katerim pridejo v roke!? Trdno sem prepričan, da je pri velikanski večini tako kakor pove znana ribniška o Ribničanu, ki trguje s suho robo. Samo malo jo bomo predrugačili: »Ko k domu se posla, nej gnarja, nej blaga.« Skoraj ves naprošeni denar izgine v žepih gostilničarjev in trafikantov. Za pijačo in za tobak mora biti, četudi vsa hiša od lakote konec jemlje...

Pa mi povejte, če ni res, kar bom sedajle zapisal: Ali niso tudi vsi tile cestni potniki in berači kandidati neizprosne jetike? Če danes še ne, čez nekaj let pa prav gotovo!

Tudi tu so na mestu dejanja in ne samo predavanja. Treba bi bilo v dejanje spremeniti predlog, ki ga je pred nekaj leti objavil Kolednik Mohorjeve družbe, pred kratkim pa ga je naš znani F. S. Finžgar objavil v »Slovencu«. Predlog zasluži, da bi se z njim popečali tudi gospodje, ki se v dejanju ukvarjajo s tako zvano socialno politiko. In če se ne: ali ni tudi to že znamenje, kako strašno smo za rane in bolečine sedanjih dni neobčutljivi!

Težek hlod mu je zdrobil lobanjo. — V Vrbi je izbruhnil požar v penzijonu Havliček. Poslopje je uničeno, opravo so rešili. — Od 23. dec. do 7. januarja je vlada odredila splošno prepoved za zborovanja. Dovoljene so le prireditve družabnega značaja, božičnice, silvestrovanje in še prireditve društev gospodarskega, umetnostnega ali športnega značaja. — Pred celovškim sodiščem so se zagovarjali tako zvani revolucionarni socialisti, med njimi bivši državni posl. Falle, tajnik soc. strokovne zveze Soffner, tajnik soc. stranke Wodenig in še vrsta drugih. Državni pravdnik jih je obtožil, da so po razpustu stranke skušali ustanoviti tajno organizacijo »revolucionarnih socialistov«. Potek razprave je dejansko pokazal krivdo očitnih pristašev bivšega tajnika Soffnerja.

BANKA BARUCH
11, Rue Auber, Paris (9e)
Odpremlja denar v Jugoslavijo
najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.
Vrši vse bančne posle najkulantneje
Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune.
BELGIJA. No 8064-64 Bruxelles. FRANCIJA: No 1117-94 Paris. HOLANDIJA: No 2458-66 Ned. Dienst. LUKSEMBURG: No 5967 Luxemburg.
Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakaznice

čujoče delo lev izvrši ponoči. Po tem se tudi vi ravnajte. Kakor levi, tudi morete mirno spati podnevi. Ko pa ponoči začujete rjovenje leva, tedaj je vaša ura, tedaj stopite na plan in opravite svoje delo. Vaš državni ščit je levova podoba; to je opomin, da morete biti tudi pogumni in neustrašeni, kakor levi. Dalje je Havariate dal armadi nasvet, da naj zavleče vojno do prihodnje deževne dobe, ki nastopi 15. junija. Potem bodo po njegovem mnenju sovražnikovi tanki, topovi in letala brez pomena. Potem bodo Abesinci lahko stopili proti sovražniku kot mož proti možu z nedvoumno gotovostjo, da bodo iz boja izšli kot zmagovalci.

GRŠKA

s **Zopet imajo kralja**. Bivši grški kralj Jurij se je po dvanajstletnem pregnanstvu vrnil oni ponedeljek v grške Atene, kjer mu je narod priredil veličasten sprejem. Grški ministrski predsednik Kondilis je ob tej priliki izjavil, da more v Grčiji samo monarhija zajamčiti narodu miren razvoj. Stara resnica uči, da je boljša dobra monarhija, kakor slaba republika.

DROBNE NOVICE

100.000 vojakom, ki so že osem mesecev pod zastavo je dovolila Italija dopust v svrho obdelovanja zemlje.

25 smrtnih žrtev je zahtevala povodenj v italijanski Kalabriji.

2,400.000 ljudi je umrlo lani na svetu za lakoto; 12 milijonov pa je bilo samomorov.

Mornarji 300 velikih ladij štrajkajo v japonski luki Osaka.

Vse železnice v Turčiji (2835 km) so prešle v državno last.

Revolucija je izbruhnila v Braziliji, a jo je vlada potlačila.

97.5 milijona ljudi je štela 1. oktobra Japonska.

Novo nevtralno vlado v Grčiji je sestavil Demerris.

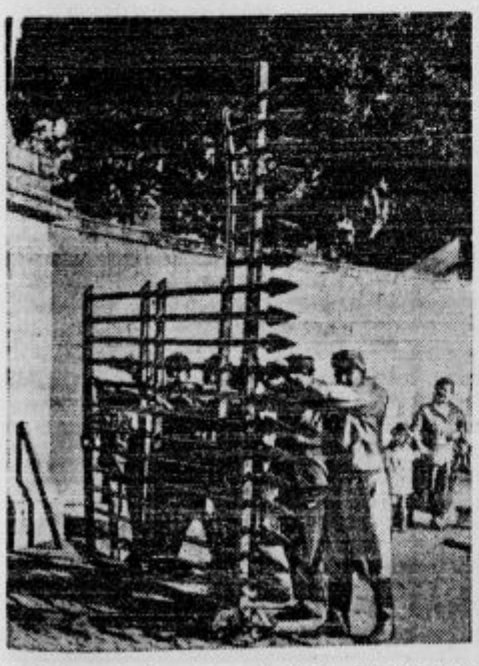

Italija se bori proti sankcijam. Železna vrata vrtnih ograj bodo pobrali in železo porabili za vojno industrijo

Mnogoletne izkušnje nam potrjujejo, da je **PLANINKA** zdravilni čaj zelo dobro ljudsko zdravilo, ker izhajajo njegove sestavine iz znanstvene in deloma tudi iz ljudske medicine. **PLANINKA-čaj BAHOVEC** je dober regulator za čiščenje in obnavljanje krvi. Radi tega učinkuje 6 - 12 tedensko zdravljenje s **PLANINKA-čajem** izredno dobro

pri **slabi želodčni prebavi in zaprtju,**
pri **slabem in nerednem delovanju črevesja in napetosti telesa,**
pri **omotici, glavobolu, nespečnosti in zgagi,**
pri **obolenjih sečne kisline in hemoroidih (zlati žili),**
pri **obolenju jeter,**
pri **nervozi in živčnih boleznih.**

Zahtevajte v lekarnah izrecno PLANINKA-čaj BAHOVEC za 20 Din paket, ki vsebuje samo tedaj pravi PLANINKA-čaj, kadar je paket zaprt in plombiran ter nosi naslov proizvajalca:

Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg.

MR. BAHOVEC PLANINKA ZDRAVILNI ČAJ

Zaščitni znak

Reg. S. br. 142/2-36. VII.1934

JNS na Ježici ne more sestaviti kandidatne liste

Kakor hitro je zavel prvi dih svobode na zakonitosti, že je pričela prej vsemogočna JNS kopneti. Dokler je imela v rokah bajonete, zapore, okrajne glavarje, ki so morali biti njeni politični pri- [illegible] ta družba uganjala največja nasilja nad našim ljudstvom. Mislila je, da bo vladala večno. Kako trhla je bila ta protiljudska tvorba, se je pokazalo na Ježici. Pri zadnjih občinskih »volitvah« je tako sijajno »zmagala«, da je dobila od 24 odbornikov 22. Sedaj pa ne more dobiti v celi občini 60 podpisov, ki so potrebni za vložitev kandidatne liste. Zastonj se je trudil učitelj Germek, zastonj županov sin. Niti 24 kandidatov nista mogla spraviti skupaj. Kje je ostalo 586 glasov, ki jih je pri zadnjih volitvah po »uvodnem« rezultatu dobil odstavljeni župan Ramovž? Odgovorite, kako ste mogli zadnjič razglasiti, da ste dobili 586 glasov, če sedaj ne morete spraviti skupaj 60 predlagateljev! Tako **kratka je bila slava ježenske JNS.**

Zato pa mora pod rdečo zastavo. Ko tukajšnja Kramer-Marušičeva družba ni mogla v celi občini najti 24 kandidatov, se je obrnila na socialiste za pomoč. Socialisti, ki so se že večkrat znašli v objemu s to protiljudsko družbo, tudi sedaj niso odrekli. Vzeli so jih nekaj na listo in sedaj govore in pišejo o »združeni opoziciji«. Naše delavstvo še ni pozabilo volitev v letu 1924, ko so se takoj po trboveljskih dogodkih, kjer so morali nedolžne delavce naši socialisti pobratiti z Orjunaši in sestavili skupno listo.

Vse delovno ljudstvo jim je tedaj obrnilo hrbet. Pa se niso nič naučili. Dolga leta so delavce metali iz služb, jih zapirali in preganjali vse, kdor ni ponižno klonil hrbta in plesal po taktu Kramer-Marušičevih priganjačev. Sedaj pa napravili so tako imenitno zvezo, ki je v celi občini vzbudila veliko veselost in pomilovanje v lastnih socialističnih vrstah. Vsi vidijo, da je edino lista gosp. **Severja Franca, prva lista delovnega ljudstva.** Na njej so zastopani vsi stanovi in vse vasi sorazmerno po številu volilcev. Vsi vemo, da bo ta lista zmagala. Podpisalo jo je nad polovico ježenskih volivcev, med katerimi pa ni nobenega, ki je podpiral nosilni JNS-režim. Zato jo bomo vsi volili.

Nikdar več ne boste teptali ljudske volje. Vsa Ježica govori o zmagi Severjeve liste. Vsa Ježica že komaj čaka, da pride 15. december, ko bo pometla za vedno z zadnjimi ostanki prošlega JNS-režima. Tudi maloštevilni priganjači te oboroženе družbe govore, da vedo, da bo gosp. Sever zmagal, **ker bodo volitve svobodne.** Tolažijo pa se s tem, da bodo zopet razganjali svobodno izvoljene odbore, kadar pridejo »pofarji« na vlado. Tako se je v nedeljo ustil neki poklicni denuncijant. Slaba tolažba! Vedite, da naše ljudstvo ne bo več dopustilo, da bi kdo uganjal nad njim nasilja, da bi falzificirali uradne akte. Zastonj so vaši upi! Naše ljudstvo je dovolj močno in odločno, da bi znalo ukrotiti tudi kakšne »pofarje«, pa naj pridejo v kakršnikoli uniformi. Zato pa **15. decembra vsa Ježica na plan.**

Doma ne sme ostati nihče. Kdor ostane doma, podpira največje sovražnike našega kmeta in delavca. Kdor ostane doma, podpira tiste, ki so preganjali poštene može in fante. Kdor ostane doma, odobrava sedanje občinsko gospodarstvo, ki ni poznalo varčevanja. Ali še veste, kako so delili vaš denar raznim protiljudskim društvom. Ali še veste, kako so ovaduhi stikali za vami? Ali še veste, kako so zapirali naše voditelje, razpuščali naša društva. Dosti je bilo gorja. Zato 15. decembra pokažimo, da smo proti nasilju, da smo za svobodo in poštenost, za varčno gospodarstvo tudi pri občini. Zato **bomo vsi volili našo listo, katere nosilec je gosp. Sever Franc.**

VINO pristno in poceni dobite pri **Centralni vinarni** v Ljubljani

Kako so gospodarili na Ježici z občinskim denarjem

Naši možje, ki jih je Marušičev režim pregnal z občine, so bili navajeni v korist občine tudi zastonj kaj napraviti. Prav iz tega razloga so bili prej osebni izdatki pri občini zelo skromni. To pa je prenehalo, odkar so prišli na občino drugi ljudje, ko je bivši ban dr. Marušič brez razlogov odstavil zadnjega svobodno izvoljenega župana gosp. Severja in z njim 11 odbornikov, mož-poštenjakov.

Kako so ti ljudje gospodarili, naj pokažejo naslednje številke iz občinskega računa za leto 1934. Tajnik Potrato je prejel redne plače 9600 Din. Pripominjamo, da je ta gospod v službi v Ljubljani in samo v popoldanskih urah pomaga pri občini. — Pomožni tajnik Kurent je prejel redne plače 6000 dinarjev; Lah Jože 8520 Din, Krečič Alfonz 5878 dinarjev, Jakopič Anton 6939 Din. Visoke zneske so razen teh prejeli še župan sam, ki si je zaračunaval vsako pot, županov sin itd. Lepe tisočake je dobil tudi občinski sluga, županova služkinja za pometanje pisarne, razni pomožni pisarji in drugi. Le čemu je bilo potrebno toliko pisarjev in slug, ki smo jih morali tako drago plačevati, če vsi skupaj niso znali opravljati občinskih poslov v redu, tako da je morala banska uprava tik pred volitvami odstaviti župana vsled nerednosti, ki jih je našel revizor pri občinskem gospodarstvu!

Vsi še preveč dobro vemo, kako svojevrstno so ti ljudje razdeljevali podpore. V časih ko mora vsak pameten gospodar kar najbolj varčevati, so ti ljudje razmetavali lepe tisočake svojim društvom, ki so skrbela, da je bilo v občini dovolj veselic in plesov. Niso pa dali ti ljudje nobene podpore res potrebnim društvom, ki jim je res pri srcu pomoč bližnjemu, oziroma, ki skrbijo za revne občane in jim v stiski pomagajo.

Volilci! Ako hočete napraviti konec takemu gospodarstvu z vašim denarjem, ako hočete imeti na občini red in nepristransko poslovanje, ako hočete, da se tudi pri občini v teh težkih časih, ko nimate niti za davke niti za obleko, varčno gospodari, potem 15. decembra pometite s sedanjimi občinskimi gospodarji, ki so na tem mestu že od svojega početka proti vaši volji. Glasujte vsi za ljudskega župana, za svobodno voljenega župana gosp. Severja, tako da bo 15. december dan naše največje zmage, zmage poštenosti in pristne svobodne ljudske volje.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«!

KAJ JE NOVEGA

Peter Križman:

Ko v večerni mrak zopoje...

Ko v večerni mrak zapoje
zvon in Tebe počasti,
popustimo delo svoje
in odkrijemo se vsi.

Tiho, tiho šepetamo
Tebi angelske pozdrave,
kot da vidimo Te samo,
ki se spuščaš k nam z višave.

O, potem je lep večer,
saj vemo, da Ti si z nami,
saj vemo, da nismo sami,
le zaprimo hišna dver.

Mati, le pri nas ostani
z Jezusom in z angeli,
vselej bodi nam ob strani,
dneve vse in vse noči.

Na zadnji postojanki

Pod naslovom »Temni pogledi v bodočnost« opisuje glasilo slovenskih trgovcev gospodarski položaj Slovenije po uveljavljenju znanih gospodarskih ukrepov proti Italiji. »Trg. list« ugotavlja, da se slovensko premoženje krči že celo vrsto let tudi vsled nedelovanja denarnih zadrug, ki jim nihče ne priskoči na pomoč. Ugotavlja, da protidajatev za vse velike finančne žrtve Slovenije ni. Dobrot javnih del Slovenija skoraj ne pozna. Nato našteva »Trg. list«, kaj se je Sloveniji že vse obljubilo, a ne izvršilo in zaključuje:

»Zašli smo na zadnjo postojanko, na kateri se še brani slovensko gospodarstvo. Če ne dobi pomoči, ki jo na podlagi svojih davkov z vso pravico zahteva, potem bo padla tudi ta zadnja postojanka. A kaj bo potem? Naj odgovore na to vprašanje oni, ki nočejo slišati naših še pravočasnih opominov.«

OSEBNE VESTI

d **Za poveljnika ljubljanskega vojnega okrožja** je postavljen polkovnik V. Pogačnik.

d **Ostavko je podal na župansko mesto** vrhniški občinski predsednik Hočevar. Po zakonu ne more biti oboje: župan in poslanec.

d **70 let je dopolnil** Urankarjev oče iz Ojsterške vasi. Bog ga živi še mnogo let!

DOMAČE NOVICE

d **Častno predsedstvo Jugoslovanske zveze za zaščito otrok** je prevzela naša kraljica Marija. Kraljica v posebnem pismu naglaša, da bi morala skrb za otroke biti glavna skrb naših občin.

d **Praznik narodnega zjedinjenja** smo tako v Sloveniji, kakor v celi državi praznovali tudi letos najslovesneje. Ta dan je bil izdan ukaz o splošni pomilostitvi. Mnogim bodo kazni popolnoma odpuščene, drugim pa znižane. Podrobnosti o pomilostitvi prinašajo ponedeljski »Slovenec«.

d **Tako je prav.** Na državni praznik zedinjenja 1. dec. je sprejemal gosp. ban dr. Natlačen v banski palači poklonitve in čestitke. Doslej je bil običaj, da je g. ban na ta dan priredil za one, ki so prišli čestitat, primerno zakusko. Z ozirom na sedanje izredno težke gospodarske in socialne razmere pa je g. ban dr. Natlačen odločil, da dosedanja običajna zakuska odpade in je mesto te razdelil med razna dobrodelna društva znesek 25.000 Din z naročilom, da se ta znesek uporabi v obdaritev najsiromašnejših na praznik narodnega zedinjenja.

d **Pismenost in nepismenost v Jugoslaviji. Za Slovenijo, ki ima 5.54% nepismenih, pride takoj mesto Belgrad, ki ima sorazmerno še enkrat več nepismenih, namreč 10.87%.** Največje mesto države ima torej sorazmerno dvakrat toliko nepismenih kakor pretežno Slovenija.

Za Belgradom pride savska banovine, ki ima 27.67% nepismenih, nato donavska banovina, ki ima 28.87%, primorska s 57.46%, moravska z 61.96%, drinska z 62.11%, zetska s 66.4%, vardarska z 70.86% in vrbaska z 72.60%.

d **Obeni zbor »Marijanišča«**, društvo za podporo brezposelnih služkinj, se je vrši te dni v Mariboru. Društvo deluje že nad 30 let. Mnoge služkinje s hvaležnostjo priznavajo, da je bilo Marijanišče njihova rešitev. Taka ustanova je pač vredna vsestranske podpore.

Bodoče matere

morajo paziti, da se izogne vsaki lenivi pregavi, posebno zaprtju z uporabo naravne

FRANZ-JOSEFOVE

grenke vode. Franz-Josefova voda se lahko zavživa in učinkuje že po kratkem času brez neprijetnih pojavov.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S br. 15180, 5. V. 35.

d **Novo ravnateljstvo** in nadzorni odbor je imenovalo ministrstvo za Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

d **Zemljarina po finančnem zakonu za l. 1936-37.** Osnovni davek na dohodek od zemljišč je tudi za davčno leto 1935 10% katastrskega čistega dohodka, v davčno osnovo za zemljarino za navedeno davčno leto pa se vnese kljub veljavnim zakonskim odločbam katastrski čisti dohodek za njive (oranice), pa tudi za vinograde na krševitem svetu, kjer so kmetom glavni dohodek, z vrednostjo, zmanjšano za 20%. — V smislu teh določil, znaša zemljarina 10%. Kot davčna osnova pa za njive in vinograde na krševitem svetu ne služi katastrski čisti dohodek, ampak se ta zniža z ozirom na zgoraj citirani člen 48 zak. o proračunskih dvanajstinah za l. 1935-1936 za tretjino. Na kratko povedano: Zemljarina bo znašala za zgoraj omenj. zemljišča (predpostavljamo seveda, da bo finančni zakon v tej obliki sprejet) 10% od dveh tretjin katastrskega čistega dohodka.

d **Obrat je omejila** Trboveljska premogokopna družba v kočevskem rudniku. Delavci bodo imeli le po en dan dela na teden. S takimi ukrepi goni družba obupano delavstvo.

d **Za nujno potrebno rešitev ljubljanskega kolodvorskega vprašanja** se zavzema zadnji »Trgovski list«. Podrobno opisuje razne nedostatke in zaključuje: Ljubljanska železniška direkcija prednjači z dohodkom Din 334.717 na 1 km proge med vsemi direkcijami. Zato ima tudi Slovenija pravico zahtevati, da se razmere na ljubljanskem kolodvoru zboljšajo in da se že enkrat vprašanje ljubljanskega kolodvora reši. Vsa Slovenija je v tej zahtevi enotna, vsa Slovenija od te svoje zahteve ne bo in ne more odnehati.

d **Že deset dni ni prišla** v šibeniško pristanišče nobena italijanska ladja.

d **Stavka rudarjev** v premogovniku Stanovsko pri Poljčanah je končana.

d **Uredite meso cene v mestu in na deželi!** Ne vemo, zakaj so poskočile cene živilskim potrebščinam. Čudimo pa se, da pristojni činitelji ne uredc cene mesu. Poznavalci razmer trdijo, da se zadnji čas prodajajo pitani voli po 2.80 Din za kg, spitani prašiči po 5 Din, krave pa od 50 par do 1 Din. Mesarji — par izjem je — v splošnem prodajajo goveje meso po 8 do 10 Din, prašičje pa po 12 do 14 Din za kg. To so prodajne cene, ki gredo nad kupnimi celo za 200 odstotkov in več. Le vzemimo primer: Mesar kupi 350 kg težko kravo. Plača jo po 1 Din za kg. Koža take krave tehta do 30 kg. Proda jo po 14 Din kg, tako da dobi za kožo 420 Din. Torej velikanski zaslužek!

d **Pobotnice morajo biti kolekovane.** Potrjena je obsodba tvornice Trebča na plačilo kazni v višini 335.573 Din, ker ni kolkovala pobotnic o prejemu plač svojih uradnikov. Proti razsodbi se je tvornica pritožila na upravno sodišče v Dubrovniku, ki pa je njeno pritožbo zavrnilo.

d **Nova ležišča bakra je odkril** v bližini Bitolja rudarski podjetnik Popovič. V eni toni rude je 14 gramov zlata in 250 kg bakra. Že davne bi Jugoslovan bil bogat, če zlatih nam žil ne prikrival bi škrat.

d **Novo veliko radijsko oddajno postajo dobimo?** Tvornica Philips namerava zgraditi v Jugoslaviji veliko oddajno radijsko postajo z jakostjo 120 KW. Postaja bi bila ena najmočnejših v Evropi. Tvornica je prepričana, da bi bilo mogoče na ta način zvišati število radijskih naročnikov od sedanjih 68.000 na 300.000. Nova postaja bi veljala okoli 120 milijonov Din in bi se plačala s prispevki od naročnine. — Število radijskih naročnikov se bo po našem mnenju zdatno zvišalo le, ako bo tako cena naročnine kakor tudi cena aparatov padla vsaj za polovico.

d **Važna razsodba za podjetnike.** Upravno sodišče v Celju je razsodilo, da obresti za izposojeni denar pri napovedbi pridobnine lahko odštejejo od dohodkov, če se je denar porabil za obratne namene. Pri družbenem davku pa so bile že doslej odbitne vse obresti ne glede, v kakšen namen se denar porabi. Ta razsodba bo marskoga lahko razburjenila.

d **Novo organizacijo branjevcev** je odobrila banska uprava savske banovine. Velik

del branjevcev je bil namreč nezadovoljen z delovanjem združenja malih trgovcev.

d **5000 prasnih stanovanj je v Belgradu.** Nekateri hišni gospodarji imajo rajši vse leto stanovanja prazna, kakor da bi znižali najemnino.

d **Še vedno trgujemo.** Kljub našim gospodarskim ukrepom proti Italiji, ni prenehal trgovski promet med mestom Zadrom in okolico. Italijanska vlada je izjemoma dovolila, da se uvažajo živila z jugoslovanskega ozemlja, ker bi sicer nastala v Zadru prevelika draginja, naša vlada pa je dovolila izvoz živil v Zader, ker bi sicer okoliški kmetje sploh ne mogli prodati pridelkov.

d **Za zgraditev delavskega izseljeniškega doma.** Na posredovanje notranjega ministra dr. Korošca in ministra brez portfelja dr. Kreka je minister za telesno vzgojo naroda Kommenović pristal, da se izplačuje posojilo v znesku 400.000 Din občini Murska Sobota za zgraditev delavskega izseljenskega doma.

d **10.000 Din zavodu za zdravstveno zaščito mater in otrok** v Ljubljani je odobril ministrski svet.

d **Šentjansko železnico pričnó graditi.** Med glavnimi deli, ki jih pričakuje Slovenija od države, je nedvomno zgradba železnice Št. Janž—Sevnica, sorazmerno kratke, a važne proge, ker bi se z njo združil ves sistem železnic na bivšem Spodnjem Štajerskem ter Dolenjskem, kar bi omogočilo boljšo zvezo Maribora s Sušakom, na drugi strani pa bi pridobila tudi Ljubljana, ker bi poleg proge Zagreb—Zidani most, imela na razpolago še drugo progo čez Sevnico—Št. Janž in Trebnje.

Gradnja proge je bila letos razpisana, nastale pa so razne ovire, čeprav jo je pravilno zdražila ljubljanska tvrdka inž. Dukič. Kot interesenti so se namreč oglasile še druge tvrdke, zlasti iz Belgrada in inozemske. Dražba je bila sicer pravilno razpisana, niso pa bili v natečaju točno označeni pogoji, katere vrste kamen se mora uporabljati pri gradnji težjih terenskih premostitev, zlasti pri gradnji predorov. Zaradi teh ovir sta prejšnji teden odpotovala v Belgrad zastopnika tvrdke Dukič, to je inž. Dukič sam in inž. Alföld, katerima se je posrečilo doseči z generalno železniško direkcijo sporazum, tako da je bila medsebojna pogodba podpisana ter bo tvrdka Dukič ob prvi ugodni vremenski priliki pričela z delom. Oba zastopnika ljubljanske tvrdke sta zaenkrat še v Belgradu ter obravnavata s pristojnimi činitelji še druga važna vprašanja.

d **Večja skupina naših izseljencev iz Francije** se je vrnila oni dan preko Jesenic v domovino. Francija pošilja naše delavce domov, da tako preskrbi delo svojim.

d **Kmečki magacin,** Ljubljana, Krekov trg št. 10 (nasproti Mestnega doma), vam nudi najboljše zimsko manufakturno blago po izredno nizkih cenah. Obiščite trgovino in prepričajte se!

IZ DOMAČE POLITIKE

d **Jugoslovanska vlada je odgovorila** na dopis italijanske vlade zaradi sankcij (prepoved izvoza v Italijo). Odgovor naše vlade ima prijazno vsebino.

d **Skladatelja hrvatske narodne himne** so te dni odkrili spomenik v Zelenjaku pri Klanjcu. Ob tej priliki je dr. Maček izjavil sledeče: »Bog daj, da bi se čim prej vsi Hrvatje popolnoma vživeli v smisel svoje narodne himne in razumeli, da je pravi domoljub tisti, ki ne ljubi domovine samo z besedami, ampak v dejanju ljubi ves hrvatski narod in v tem pravcu tudi uravna svoje življenje.«

d **Na zadnji seji vlade je bilo sklenjeno,** da se v državni režiji zgradi proga Usti Prača—Foča in da se gradbena dela takoj pričnó ter da se otvori kredit 50 milijonov Din za oskrbo z vodo v krajih, kjer vode primanjkuje. Na seji je prometni minister tudi poročal o pogajanjih z Romuni glede zgraditve mostu čez Donavo, ki bi vezal Jugoslavijo in Romunijo.

d **Svoj dnevnik namerava** baje izdajati v Zagrebu dr. Maček.

d **Lističi »Sloveska zemlja«, »Bojevnik«** in **»Ljudska pravica«** bodo vztrajali samo še

Ali je gospa Ivanka časih zlobna?

Nikakor ne! Smeji se samo svojim originalnim mislim: Tale naš kuža je napram potepuhom in postopačem prav tak kakor je terpentinovo milo Zlatorog napram umazaniji. Naš kuža užuga vsakega pritepenca, terpentinovo milo Zlatorog pa vsako umazanost pri perilu.

Zlatorog OVO TERPENTINOVO MILO

do novega leta, nato pa pride na dan kot ljubljenec vseh treh en sam časopis, ki bo podpiral mačkovsko gibanje v Sloveniji. Tako nekako poroča zadnji »Bojevnik«.

d **Bivši ministrski predsednik Jeftić** je te dni na nekem političnem sestanku izjavil, da hrvatsko vprašanje ne obstoji.

d **Kdo se skriva pod Mačkovim klobukom.** »Novine«, glasilo Slovenske kmajine pišejo, da so prišli pod Mačkov klobuk skoraj vsi tamošnji bivši demokratski socialisti in komunisti, da bi na ta način morda vendarle do vlade prišli. Slovensko ljudstvo pa dobro pozna gospode, ki si zadnji čas nadevijejo Mačkovo sukanjo in jih sicer prej odklanja.

d **Najprej kruh, potem spomenik.** Nesrečnemu kmečkemu uporniku Matiju Gubcu so v Zagrebu nameravali postaviti spomenik. Pa se je toliko ljudi vmešalo v to reč, da spomenika ne bo. Vsak, ki je hotel pokazati, da je dober Hrvat, je hotel imeti odločilno besedo pri tem. Pevsko društvo »Zvonimir« in »Društvo hrvatskih Zagorcev« sta začela s svojo akcijo in po časopisju se je že razne ta vest, da sta g. nadškof dr. Stepinac in g. dr. Maček prevzela pokroviteljstvo. Drugo akcijo je vodila »Seljačka sloga« v posebnem odboru, sestavljena iz odborov hrv. kulturnih društev, h kateremu naj bi pristopil tudi dr. Maček. Dr. Maček pa je napravil konec temu barantanju z njegovim imenom z izjavo, ki jo je dal zastopniku »Jutranjega lista«, v kateri pravi, da sedanji čas, ko je polno drugih narodnih potreb, ni ravno najbolj primeren za postavljajnje spomenikov, pokroviteljstva pa da v nobenem slučaju ne bo prevzel, ne pri tej, ne pri kaki drugi akciji, ker taka reč nima drugega pomena kakor da se prisili posedine častihlepneže, da mato globlje sežejo v žep.

d **Socialistična doslednost.** Socialistični mesečnik »Ljudski glas« v zvezi z občinskimi volitvami na Ježici piše sledeče: »Vse se je oddahnilo ob razpisu volitev, da nas je doletela ta sreča, da si bomo občani lahko svobodno izvolili može, ki bodo pošteno in nepristransko vodili občino v tem kritičnem času. Skoro smo že pozabili, kaj je svoboda in demokracija itd.« — Sedaj pa si po zdravi pameti razložite socialistični korak, ki so ga napravili naši sociji, ki so se prav za te volitve zvezali na žive in mrtve z ljudmi, ki so pri zadnjih »volitvah« najbolj kruto gazili sleherno svobodo, izvajali najgrši pritisk in bridko teptali svobodno ljudsko voljo. Sociji, ali imate svoje pristaše za tako kratkovidne, da ne vidijo vaše nedoslednosti. Kdo bolj obsoja vašo zvezo s predstavniki skrajne kapitalistične in buržuazne miselnosti, kakor ravno ljudje iz vašega tabora, ki prav zaradi tega ne bodo volili vaše liste, ker ste jih tako nesramno izdali. Dobro bi morda pa le bilo, da poveste, zakaj vam prav za prav gre. Za dobro svojih tovarišev gotovo ne v prvi vrsti!

d **Revizija občinskega poslovanja na Ježici.** Zgodilo se je, da je prišel nekega dne tam v začetku prejšnjega meseca v občinsko pisarno na Ježici revizor banske uprave v

Ljubljani. Tri dni je imel gosp. revizor opravka. Po njegovem odhodu pa se je začelo šuštjati, da utegne župana in mogoče še koga drugega ta nepričakovani obisk odnesti z občine. In res, danes gosp. Ramovš ni več ježenski župan. Po volji bana dr. Marušiča je prevzel od zadnjega našega ljudskega župana gosp. Severja občinske posle, 25. novembra letošnjega leta pa jih je moral izročiti v druge roke, ker je tako zahteval rezultat uradne revizije. Z njim vred pa so bili razrešeni: Čerin Miha z Ježice, Bolta Ivan z Jarš, Lenče Anton iz Kleč, Dečman Franc iz Stožic in Rotar Janez iz Černuč. Perko Ivan in Dimnik Miha iz Novih Jarš pa sta prav tako bila razrešena funkcij v občinskem odboru, ker sta bila po inkorporaciji pripadla pod ljubij. mestno občino. Do izida občinskih volitev dne 15. decembra bo opravljal tekoče občinske posle Skerlj Janez iz Savelj.

d **Vsa vojaška pojasnila** v katerikoli zadevi dobite proti malenkostnemu plačilu pri **Per Francu, kapetan v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14.** Priložiti znamko za odgovor za 3 Din.

Lakota v Besarabiji. Strašna suša je letošnje poletje v Besarabiji hudo prizadela besarabsko poljedelstvo. Na deželi vlada prava lakota. Romunska vlada se je zavzela zlasti za otroke, katere pošiljajo v bogatejše kraje. Na sliki vidimo skupino otrok, ki so na vožnji skozi bukareško postajo in tam obedujejo

NESREČE

d **Gospodarsko poslopje je uničil požar** pristojnimi činitelji še druga važna vprašanja. pri Mariboru.

d **Cela domačija je zgorela** posestniku Jerneju Habjančiču v Stražgojnciih na Dravskem polju.

d **Sunek je vrgel voznika pod voz.** Ono sredo se je pripetila na poti Št. Danijel—Prevalje smrtna nesreča, katere žrtev je postal voznik Beber Maks iz Prevalj. Voznik je sedel na vozu. Sredi klanca je sunek vrgel voznika pod voz in so Bebru kolesa strla prsni koš.

d **Mina mu je razmesarila glavo.** Dne 29. nov. je ubila mina, ki je nenadoma eksplodirala, okrog 30 let starega delavca Franceta Luznarja, p. d Gaznega z Dobrave pri Kropi, ki je bil zaposlen pri urejevanju hudournika Lesinovec v Kropi.

d **Dve smrtni nesreči.** Oni torek zvečer se je vračal s pošte v Šmartnem ob Paki F. Stopar na svoj dom. Pot iz Šmartnega na njegov dom pa vodi čez Pako, kjer je čisto ozka brv. Mož je najbrž vsled teme padel z mosta v Pako. Našli so ga v sredo zjutraj mrtvega v Paki. — V četrtek pa se je zgodila v reških gozdovih druga smrtna nesreča, ki je zahtevala življenje posestnika Filipa Koruna p. d. Andrejca iz Trnave pri Gomilskem. Drvaril je s štirimi drugimi. Nesreča je hotela, da ga je podrlo drevo. Ker je bilo drevo ogromno, ga je z viška stlačilo k tlom, mu zlomilo prsni koš in rebra, prav tako tudi roke in noge, da je bil takoj mrtev. Preden se je zgodila nesreča, ga je tovariš opozoril, naj se ne umika v tisto smer in ga je celo vlekel stran. On pa je vztrajal pri mnenju, da drevo ne bo padlo tja in tako ga je zadela nesreča. Filip Korun je bil lastnik večjega posestva v Trnavi in je bil skrben in priden gospodar.

NOVI GROBOVI

d **Usmili se jih!** V Sostrem so pokopali bivšega tamošnjega župnika, duhovnega svetnika gosp. Martina Poljaka. — V Retnjah pri Tržiču je odšla v večnost posestnica in trgovka Magdalena Zupan. — V Loki pri Zidanem mostu je zapel mrtvaški zvon posestniku Janezu Mlinarju z Mrzle Planine. — V Škofji Loki je umrla 78-letna Ivana Gaber. — V Mariboru so položili k večnemu počitku prosvetnega inšpektorja v pokoju dr. Janka Bezjaka. — V Kranju so djali v grob ravnatelja tiskarne v Celju Josipa Linharta. — V Novem mestu je zapustila solzno dolino soproga trgovca in posestnika Ana Ogoreutz roj. Rogler. — V Ljubljani je med drugimi umrl Kosec Franc. Naj počivajo v miru!

RAZNO

d **Duhovne vaje za dekleta** bodo na Mali Loki pred božičnimi prazniki samo enkrat, in sicer **od 14. do 18. decembra.** Ne morete lepše pripraviti svojih src za lepe božične praznike kakor s tem, da v samoti duhovnih vaj uredite svoje življenje, mnogo molite in se z vso dušo oklenete Boga. Prostora je še dosti. Pišite na naslov: **Dom Brezmadežne, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.** Oskrbnina za ves čas 100 Din; v to vsoto je že všteta vožnja z avtobusom iz Ljubljane in nazaj.

Predstraže italijanskih askarijev prodirajo proti Makali

V kaznilnico Lincoln-Heiglitz v Los Angelesu je prišel 22 letni Peter Davis, ki tehta 460 funtov. Zanj je moral ravnatelj kaznilnice dati napraviti novo obleko, nove čevlje, novo perilo in novo posteljo

PO DOMOVINI

Rajhenburško baziliko so oropali

Ni dolgo, ko smo poročali o vlomu v naše župnišče v stanovanje gosp. svetnika Jos. Tratnika, pa je bil zopet izvršen gnusen rop v nedeljo zvečer v naši baziliki.

V ponedeljek ob 4. zjutraj je prišel v baziliko naš cerkovnik Franc Medvešek ter prestrašen opazil, da so glavna vrata odprta, vratica na tabernakelnu razbita, a v njem ne Najsvetejšega kakor tudi ne dveh ciborijev. Edino konec pile je še ležal na oltarju, ki se je zločincu pri odpiranju zlomila. Cerkvenik je hitro obvestil našega gosp. svetnika Jos. Tratnika, ki je zaprosil na naši železniški postaji službujočega prometnika, naj bi pazil na sumljive ljudi. Ko je prispel jutranji vlak, ki pride v Rajhenburg ob 5.17, je železniško osobje obvestilo o dogodku orožnika, ki je spremljal vlak, podnarednika Franca Breznika z Židanega mosta. Orožnik je v vlaku že med postajama Videm-Brežice s pomočjo sprevodnika prijel dva roparja, Kurnika Antona, doma iz Studenca pri Sevnici, in Blažiča Ludvika iz Ilirske Bistrice (italijanski državljan). Prvi je po poklicu mesar, drugi brezposelni delavec. Orožnik Franc Breznik je močno vklenjena roparja že s prvim jutranjim vlakom pripeljal v Rajhenburg. Pri sebi sta imela dele stolčenega ciborija, mnogo ključev, dlet, dva vitriha in tudi nekaj denarja. Prišli so orožniki iz Senovega in pod vodstvom gosp. Lužarja se je začelo zasliševanje. Roparja sta povedala, da imata druge stvari skrite in da bosta pokazala kje.

Oba sta bila odvedena na kraj in res so našli blizu bazilike, kakih stopetdeset metrov od cerkve na župniškem zemljišču na njivi zakopano Najsvetejše in ostale razbite dele ciborijev. Škoda se ceni na ca. 15.000 Din. Oba tatova sta dobro poznana orožništvu. Izjavila sta, da sta tatvino v baziliki izvršila že okrog 8 zvečer ter se nato podala peš do postaje Videm-Krško, kjer sta v čakalnici prenočila in stopila v prvi jutranji vlak za Zagreb, kjer bi vnovčila ukradene stvari; kar sta zakopala na njivi, bi prišla pozneje iskat.

Franjo Neubauer:

Tvoja duša

V tvoji duši Marija je solnce,
na oboku mu žar je prižgan,
a z ljubeznijo zemljo objema
in planino zlati in ravan.

Tvoja duša se koplje v svetlobi,
ki razliva se z jasnih višin,
ko vsa zemlja beli od srebra se,
ki razsipa ga ščip bogatin.

V tvoji duši smehljajo se zvezde,
ko v večer jim sijaj zagori
in vesele so svoje krasote
sredi mirne in tihe noči.

Tvoja duša, ki si jo prejela
od Boga kot brezmadežni dar,
uživala prostost je brezmejno,
ni zasužnil pekla jo glavar.

In telo ti je Stvarnik zastražil,
ni se greh ga dotaknil nikdar,
kakor duša ostalo je lepo,
lesketal mu je čistosti žar.

Mi, ki grehi teže nas od rojstva,
svoj proseči dvigujemo glas:
Naj očiščeni pridemo gledat
Tvoj brezgrešni, brezmadežni kras!

Dr. Polenšek Marijan
banovinski zdravnik
in zdravnik moške bolnice usmiljenih bratov
ordinira od 10—13
NOVO MESTO - Kapiteljska ul. 2

Dvojni umor pri Novem mestu

Podoben zločin, kakor je bil izvršen pred nekaj meseci v Dobravicah, kjer sta bila umorjena železniški čuvaj in njegova žena, se je zgodil v noči od sobote na nedeljo v Regerči vasi pri Novem mestu.

Blizu cerkve sv. Roka v Regerči vasi stoji hiša, v kateri sta stanovala 78 letni Ignacij Repovž in njegova hčerka Marija. Vaščanom se je čudno zdelo, da v nedeljo ves dan ni bilo na spregled ne očeta Ignacija, ne hčerke Marije, vendar na kaj hudega niso mislili. Danes zjutraj pa so stopili pogledat v hišo, kaj je z njima. Nudil se jima je grozen pogled. V stanovanjski sobi sta ležala na tleh vsa v krvi, hčerka s prerezanim vratom, oče pa udarjen z debelim kamnom po glavi. Po sobi je vse razmetano, vsi predali so odprti. Očividno je moriteč iskal denar. Tudi v drugi sobi je vse narobe, v kuhinji pa vse krvavo. Na kuhinjski mizi leži debel, robat kamen, s katerim je očividno bil ubit stari Repovž, zakaj kamna se drži še koža in lasje. Zločinec je najbrž prilezel v sobo skozi zadnje okno, ki je bilo samo priprto. Po zločinu si je v kuhinji v umivalniku umil roke, pustil okrvavljeno vodo in odšel. Novomeški orožniki so se takoj podali na kraj zločina in začeli natančno preiskovati. V času, ko to pišemo, za zločincem še ni nobene sledi.

God sv. Lucije in drugo.

(Dražgoše.)

Bliža se god sv. Lucije (13. dec.), ki ga Dražgošani vsako leto z vso slovesnostjo obhajamo. Sv. Lucija, katere lepa božjepotna cerkev slovi že najmanj 300 let, privabi ta dan številne častilce in romarje, ki pridejo prosit dragocenega zdravja oči ali pa se zahvalit za uslišane molitve. Tudi letos, zlasti če nam bo sneg prizanesel, pričakujemo mnogo romarjev, ki jih bomo sprejeli z največjim veseljem in jim nudili dovolj spovednikov za prejem svetih zakramentov. Poleg praznika sv. Lucije imamo tekom leta še tri romarske shode: 3. nedeljo po Veliki noči, nedeljo po sv. Jakobu in nedeljo Imena Marijinega. Naj zaslovi zopet naša božja pot kot je slovela v preteklih stoletjih, o čemer glasno pričajo naši znameniti zlati oltarji, ki po

---

T. Jeske-Choiński:

Ugašajoče solnce

(Nadaljevanje)

»Ti tvoji grški pisatelji so vedno bolj dolgočasni,« je pristavila Tulija. »Vedno isti dogodki na potovanju, nesreče na morju, življenje zaljubljencev na samotnih otokih... stokrat sem že to slišala.«

»Ljubezen nikdar ne izgubi mikavnosti pri mladini,« je tiho odgovoril učitelj modroslovja.

»Misliš?«

»Ti sama veš, gospodarica.«

Plemkinja je dvignila svojo glavo in njene oči so se srečale z zarečimi pogledi Grka, ki jo je motril, kot bi jo hotel z očmi pojesti.

»Ali so pisma na oskrbnika že odposlana?« je vprašala Tulija z lahnim nasmehom.

»Kakor si ukazala, gospodarica,« je odgovoril modrijan in se sklonil nad papirnati zvitek.

»Slišim korake Marka Kvinktilija. Ne potrebujem te več; lahko odideš. Samo ne zmešaj preveč glave mojim sužnjam; opažam namreč, da častivredna modrost ni nenaklonjena Amorjevem ljubimkovanju!«

V trenotku, ko se je dvignil Hiparh, je prihitel Mark. Danes je bil spočit, svež, popolnoma bel, z napudrano glavo, in v belih čevljih. Njegove blesteče roke, na katerih je celo kosmatine skrbno odstranil, so krasile dragocene zapestnice. Okrog sebe je razširjal orijentalske dišave.

»Prihajam ti na pomoč,« je rekel in poljubil Tuliji roke. »Kajti bojim se, da bi te morda blesk Fabijevega zlata omotil, kot afrikansko solnce. Že prihaja namreč z vsem svojim spremstvom; od daleč sem ga videl.«

Tulija je nabrala malo obraz.

»Tebi je vse to šala,« je pripomnila.

»Mi je šalo napravilo, hočeš reči. Že uvidevam, da ni življenje tako veselo, kot se mi je pred kratkim zdelo. Marsikaj me ne veže več nanj in najmanj zadovoljnega se čutim v družbi takih Fabijcev in njihovih hčera; toda nimam navade ozirati se nazaj, ako sem se enkrat odločil stopati naprej.«

Na pragu se je pojavil klicar in naznanil:

»Odlični Lucij Fabij Pomponij Furio!«

»Julij Cezar Klavdij Antonin!« se je smejal Mark, ko je služabnik izginil. »Že štiri imena si je izmislil in v egiptovskih stojnicah kupil dve stari omari s predniki. Prepričan sem: prej ko bo eno leto bo kak grški modrijan izvajal njegov rod od Romula in svet bo verjel, dokler bo mogel novi patricij svoj rodovnik iznova pozlačevati. Ti mi boš morala biti še hvaležna, da boš po meni v svaštvu s tako odlično rodovino.«

»Mark!« ga je pokarala Tulija in se vzdignila. »Samemu sebi očitaj!«

Zavesa se je dvignila; vstopil je odločno Fabij, ki je vodil svojo hčer za roko. Bil je srednje postave, oblečen v krasno belo togo z ozkim robom, znamenjem viteškega stanu. Z ostrim pogledom svojih malih, prodirnih oči je kmalu spoznal dostojanstveno postavo plemkinje.

Trenotek se je Tulija obotavljala, neodločena, kaj naj stori. A že se je premagala. Z neprisiljenostjo svetske dame, s prijaznim nič značilnim smehljajem je pristopila k Liviji, se dotaknila njenega čela z ustnicami in rekla: »Bodi pozdravljena v hiši Kornelijcev! Soproga mojega dragega bratranca mi bo vedno dobrodošel gost.«

Fabijevemu poklonu je kratko odzdravila in povabila goste z lahnim zamahom roke, da se vsedejo in tudi sama je zopet sedla.

Fabijev rumeni, od debelega nosu in širokih ustnic popačeni obraz je zablestel v smehu in zadovoljnosti.

»Bogovi so nam podarili lep dan in zdi se da odobravajo združitev naših hiš,« je začel grški in se vsedel nasproti domači gospodinji.

»Mladino, ki svoje nedolžne sanje polaga na oltar Himna, spremljajo vedno dobra znamenja dobrohotnih bogov,« je odvrnila Tulija Liviji.

Njene besede niso vzbudile na licu deklice nikake rdečice, čeprav je bila nevesta šele petnajst let stara.

»Dobrim znamenjem bogov bo pripomogla še dobra volja Marka Kvintilija,« je pristavila Livija z dopadljivim smehom svojemu zaročencu.

»Potrudil se bom, da te dobra znamenja ne bodo varala,« je odgovoril Mark precej malomarno.

»To tudi upam«.

V teh besedah je bilo toliko odločnosti, da je Tulija pogledala Livijo pozornejše v oči.

Lepa ni bila milijonarjeva hčerka. Male postave, stisnjena, podolgaste glave, z debelim nosom, mesnatimi in počutnimi ustnicami je imela ravno tako drobne in zvite oči kot njen oče. Ko je bila tako na zofi zleknjena kot oseba, ki si mnogo domišlja, ni bila vredna časti, ki ji je bila dana, da je smela prestopiti prag Kornelijcev.

Plemkinji to ni ugajalo. Hladno je zopet povzela besedo in pristavila: »Mark mi še ni povedal, kdaj bom imela srečo, Livijo pozdraviti kot njegovo soprogo«.

»Kakor hitro bo Livija končala svoj filozofski tečaj, bomo zažgali Himnu bakle,« je odgovoril Fabij.

»Deklica se bavi z grško modrostjo? Ali ni ta zabava prenaporna za njeno mlado glavico?«

svojem bogatem sijaju nimajo para v celi Sloveniji — Še nekaj o našem prosvetnem delu. Od letošnjega občnega zbora se prav živahno gibljemo. Imamo dekliški krožek, ki je zajel že skoraj vse dobromisleča dekleta in ki deluje z največjo vnemo. Tudi fantovski odsek pripravljamo. Imeli smo v tem času že troje predavanj. Na god sv. Lucije bo pa g. Vinko Zor govoril o evharističnem kongresu, kazal lepe skioptične slike in predvajal najlepše prizore tudi v filmu. — Vse to kaže, da se društveni odbor resno trudi, da bi zbral k resnemu delu okrog ognjišča katoliške prosvete vso našo mladino.

Sveti misijon in drugo.

(Mekinje.)

Za našo župnijo bo od 15. do 22. decembra sv. misijon pod vodstvom gg. lazaristov dr. Zdešarja in Tavčarja. Ob delavnikih bodo z ozirom na delavstvo po tovarnah govori zjutraj ob pol šestih in zvečer ob pol sedmih, ob nedelji pa zjutraj ob pol šestih, ob osmih, desetih in popoldne ob treh. Dal Bog svoj blagoslov! — Novoustanovljena četa skavtov v Mekinjah bo uprizorila za sv. Miklavža otrokom na praznik 8. decembra po večernicah v Društvenem domu trodejansko igro »Tončkove sanje«. Če bo sv. Miklavža ostalo še kaj darov, jih bo ob tej priliki razdelil revnim otrokom.

Prireditve.

(Dev. Marija v Polju.)

V četrtek ob 7. bo prišel sv. Miklavž z velikim spremstvom obdarovat naše pridne otroke, posebno one iz Marijinega vrtca. Tudi parkeljni nam bodo v posebnem dejanju pokazali svoje življenje v »peklenskem parlamentu«. Vsi mali in veliki pridejo na svoj račun na tem večeru. Zato vabimo k obilni udeležbi. — Na praznik Brezmadežne, 8. decembra, priredi naša kongregacija ob pol 4. akademijo v slavo Brezmadežni. Na sporedu so deklamacije, petje, govor in dramatični prizori.

Podpore.

(Suha Krajina.)

Vlada je nakazala nekaj podpor krajem, ki jih je suša najhuje prizadela. Tudi nam je obljubljajo, toda v obliki javnih del. Pripominjamo, da je misel dobra, toda ne vedno pravična. Vzemilo ta-le slučaj. Kmet ima osem nedoletnih otrok, ki stradajo doma. Na delo ne bo mogel, ker ima doma pri gospodarstvu dela in opravka; za eno osebo tudi pozimi več kakor dovolj. Drugi kmet pa ima štiri odrasle fante, ki bodo šli vsi lahko na delo in si odslužili podporo. Drugi bo dobil veliko, prvi pa nič, čeprav je bolj potreben. Želeli bi zato, da bi pri dodelitvi podpor upoštevali take slučaje. Istotako mislimo, da je podpora namenjena kmetom, ki so škodo res imeli, ne pa onim, ki posestva nimajo.

Za delavstvo.

(Saleški.)

Pri nas postaja vedno bolj važno delavsko vprašanje. Tega se zaveda tudi naše prosvetno društvo, in hoče ravno temu posvetiti vso pozornost. V ta namen tudi uprizori v nedeljo, 8. decembra delavsko igro »Za svobodo in pravico«. Delavci, v času, ko se vedno bolj zavedate svojih pravic in ko vas hočejo nekateri kar s silo potegniti za seboj v marksistični tabor, pridite in poglejte boj vernega delavstva — trpečega za svobodo svojega naroda, boj za pravice svojega stanu.

Proti trdi stolici,

čirom in katarju v črevih je dobro sredstvo naravna

Franz-Josefova

grenka voda, če se jemlje večkrat na dan.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S br. 15465, 25. V. 35.

Novice.

(Grahovo.)

Od 3. do 10. novembra smo imeli v naši fari sv. misijon. Vodili so ga gg. lazaristi. Krasni cerkveni govori so privabljali vedno več in več poslušalcev, tako da je bila cerkev zadnje dni skoro cel dan nabito polna. Svoj višek je sv. misijon dosegel v nedeljo zjutraj, ko smo skoraj vsi prejeli sv. obhajilo, posebno pa še ob veličastni sklepni procesiji, kakršne naša fara še ni doživela. Vsi priznavamo, da ni nihče pričakoval tako krasnega uspeha. — Ta lepi uspeh pa ni všeč nekemu tukajšnjemu »napredne mu« človeku, ki v »Glasu naroda« tarna, da so bili »govori sicer lepi, toda za kmečki stan skrajno ponižavalni!« Gotovo je moral dopisnik pri govorih slišati marsikatero resnico na račun njegove kosmate vesti, zato ga govori bodejo. — Zadnji čas se je pri nas pričela akcija za ustanovitev nove občine v Grahovem. Občina je pri nas potrebna zaradi številnih uradov, ki se nahajajo v naši vasi: dekanijski in župni urad, pošta, žandarmerija, vojašnica, šola ter številne trgovine in obrti. Občina naj bi obsegala sedanji šolski okoliš.

Novice.

(Prežganje pri Litiji.)

Dan blagoslovitve »Ljudskega doma« na Prežganjem smo obhajali zelo slovesno. Poleg drugih odličnih oseb, ki so prihitele na to našo slavnost, naj omenimo tajnika prosvetne zveze g. Vinka Zora, ki je opravil ob 10 mašo s krasnim govorom — in g. dekana Antona Gornika, ki je blagoslovil prostore »Ljudskega doma«. Bilo je mnogo ljudi, in zastopniki sosednih društev so se skoraj od povsod z veseljem odzvali. Hvala jim! Tudi popoldanska prireditev je potekla v najlepšem redu, za kar zasluži vse priznanje naš ljubljeni g. župnik. — Imamo tudi občino na Prežganjem, čeprav se je neznatna peščica borila zoper to. Pa je le pravica držala s 85% občanov. — Dne 3. novembra je bil v »Ljudskem domu« občni zbor JRZ za Trebeljevo. Izvolili smo odbor. Po občnem zboru se je vršila važna seja JRZ. Naša občinska organizacija JRZ šteje 340 članov. — V nedeljo, dne 8. decembra, se oglasi sv. Miklavž po nauku v »Ljudskem domu«. Starši, potrudite se, in napravite veselje svoji mladini. Darila se sprejemajo pred nastopom v župnišču in v trgovini. — Naš »Rdeči križ« se pripravlja za sv. večer s krasno Redenšekovo dramo »Za grunte«. Kmalu bo leto skozi. Kljub krizi hočemo vsi ostati zvesti našemu »Domoljubu«.

Iz dolenjskih Benetk.

(Kostanjevica.)

V nedeljo smo imeli dirndaj, da je bilo kaj. Pošteno smo se nasmejali našim igralcem. — V nedeljo se bo oglasil Miklavž v naši dvorani. Otroci se ga seveda zelo veselc. — Drugi teden od 11. do 15. decembra bodo pri nas duhovne vaje za žene. Vsak dan po dva govora. V Svetem Križu bodo v istem času duhovne vaje za može in fante. — Tudi v javnem življenju se vse živahno giblje. Menda so bliza občinske volitve. Naši »bivši« se pogajajo z »zakrakovci«, da bi se priključili Kostanjevi-

---

Fabij je zmajal z rameni.

»Filozofija je tako nekaj navadnega v modi,« je rekel, »da bi soproga Marka Kvinktilija prišla večkrat v zadrego, ako bi je ne poznala vsaj v njenih temeljih. Dobil sem iz Aten dobrega učitelja, da pomaga Liviji pridobiti nekaj tega neprebavljivega materijala.«

Nekdanji cestninar je govoril grško brez napake, gladko z atiškim naglasom. Tudi njegovi gibi niso odbijajoče vplivali na plemkinjo.

»Na katerem učitelju ima moja soproga največ dopadenja?« je vprašal Mark.

»Soprogino dopadenje ne sme nasprotovati okusu moža,« je odločno odgovorila Livija. »Jaz dajem prednost pred vsemi modrijani Epikurju.«

»To je v resnici edini modrijan, ki daje najbolj vprabna navodila za življenje,« je pristavil Fabij.

»In Epiktet?« je pripomnila Tulija.

Fabij je omalovažujoče mahnil z roko. »Kako more sužnj misliti za svobodne ljudi?«

Potem se je napeljal pogovor na drug predmet in rekel: »Lepa Tulija je bila včeraj gotovo v cirkusu? Ta Auicet dela naravnost čudeže; stotikrat je že prejel prvo darilo.«

»Vozi kot praveati solnčni bog,« je potrdila Tulija.

»Herkul ni mogel biti lepše zraščen od njega,« je pristavil Mark.

»Ako bi hotel Mark Avrel delovati bolj v smislu Rima, bi moral okrasiti Auiceta s škrlatom,« je naglo pripomnila Livija.

»Porcija Porfirija mu je vrgla velikanski šopek belih kamelij,« je rekel Fabij in se značilno smejal.

»Kaj pa pravi konzul, njen mož k temu?« je vprašala Tulija.

»Konzul Pulherij pa ploska že dolgo vsem častilcem svoje soproge,« je pristavil Mark.

»Jaz se ne čudim,« je povzela zopet besedo Livija, »da ima raje lepega Auiceta, kot grdega in bolehnega moža.«

Te besede so zvenele z ust petnajstletne deklice tako čudno, da je Fabij karajoče pogledal svojo hčer.

Livija pa je zaničljivo naburdnila svoje debele ustnice in očitajoče rekla: »Časi se minili, ko smo morali hliniti nevednost.«

Za Porcijo Pulherijo je prišlo na vrsto precejšnje število drugih novelikih gospa Rima, o katerih je znal vsakdo navzočih kaj zanimivega povedati.

Pri slovesu pa je rekel Fabij: »Upam, da so bo ta pod tako srečnimi znamenji sklenjena zveza s časom še utrdila v procvit naših hiš, v blagor Fabijcev, Kvinktijcev in sorodnih rodovin.

Mark je spremljal svojo zaročenko do predvora. Tu mu je zašepetal Fabij: »Ako boš imel dopoldne kaj več časa, poišči me na Marsovem polju. Potrebujem tvojega nasveta v zelo nujni zadevi.«

Ko se je pretor vrnil v spremno dvorano, je vprašal Tulijo: »No, kako ti ugaja Fabij?«

Tulija je skomignila z rameni. »Ne morem si biti popolnoma na jasnem. Na videz nima tu človek nič odbijajočega na sebi, vede še dostojno, govori izvrstno grško in vendar tiči v njem nekaj, kar ga loči od nas.«

»To so zadnji sledovi njegovega pokolenja. To bo izginilo v naslednjem rodu. Fabij ni vsiljivec. Predno ga je lakomnost Egipčana zavedla k zlatim jamam pri carini, je bil v Rimu odvetnik, in je mnogo občeval v plemiških rodovinah.«

»Bila sem na vsak način iznenadena vsled njegovega vljudnega nastopa. Zelo pazljiv mora biti človek, ako hoče razbrati njegovo prirečeno vedenje.«

»Zlato povišuje nizke in ponižuje visoke. Razlika stanu se hitro izenači. Za denar je mogoče kupiti najboljše služnje, ki zaajo vse napraviti, kar je danes na svetu mogoče. Samo posebnež kot je Publij more te resnice razumeti.«

»In še druge stvari so, ki jih ni mogoče dobiti za denar,« je pripomnila Tulija.

»Državljanski čut dolžnosti, ljubezen do Rima in podobne starodavnosti!« se je norčeval Mark. »Vem kaj hočeš reči; to so stare povesti, ki se bero danes samo še v knjigah. Nekaj tistega pa, kar so naši očetje imenovali krepost, se je moremo še vedno naučiti. Tudi Fabij zna govoriti kot stari Kato, ako vidi, da je potrebno.«

»Meni ne ugaja zgodno potovanje Livije,« je pripomnila Tulija.

»Današnje deklice so našim starim materam zelo nenake; toda soproga brez predsodkov bo tudi veselemu pretorju marsikaj pregledala... Toda pri tebi ne vidim nobenih kolovratov in statev!« je vzkliknil Mark in se oziral. »Publij te bo gotovo v bližnjih dneh obiskal.«

»Moji sužnji bi se mi posmehovali, ako bi preminjala sedaj hišno opravo. Poskusila bom igrati vlogo matrone tudi brez te komedije.«

»Morda se snidemo danes na Martovem polju, dan je tako lep?

S temi besedami se je Mark poslovil od Tulije.

*

Topel oktoberski dan je izvabil ves Rim na Martovo polje. Kdor le ni bil privezan na prodajalno ali delavnico, je hitel v ta mestni park.

Martovo polje je ležalo na levem bregu Tibere in zavzemalo ogromen prostor. Več

ški občini. Upajo namreč, da bodo s pomočjo njihovih glasov še naprej imeli kaj besede. **Pa smo prepričani, da se zakrakovci ne bodo dali** speljati na led. Pošten in zaveden Slovenec pač ne more podpirati politike tistih, ki so dosledno izdajali slovenske koristi. Vas Gruča je izrazila željo, da se iz kostanjeviške občine izloči in pridruži spet Št. Jerneju. To bi vodilo do občinskih volitev v obeh občinah.

Prosvetna vest.

(Polica pri Višnji gori.)

Prosvetno društvo Šmarje igra v nedeljo, 8. decembra, ob 3. popoldne v cerkveni hiši na Polici lepo igro »Koroški Tihotapci« v štirih dejanjih. Vljudno vabimo, da se te lepe predstave udeležite v velikem številu. — Istočasno naznanjamo, da se za ta dan napovedana predstava »Tihotapcev« v Šmarju ne vrši.

Prosveta.

(Sostro.)

V četrtek, 5. decembra, ob 8. zvečer se bo v društvenem domu oglasil sv. Miklavž. Darila se bodo sprejemala od 4 popoldne do pol 7. zvečer. — Za Božič pripravljamo in študiramo božični misterij Henrik gobavi vitez. Igra je vsebinsko lepa in primerna za praznovanje Kristusovega rojstva.

Smrtna kosa

(Špitalič)

Pred nekaj dnevi je nenadno umrl v naši župniji mizarski mojster **Franček Klemen.** Pokojni je bil dolgo vrsto let zvest naročnik Domoljuba, poštен in značajen mož, ki ni bil znan samo kot izvrstni obrtnik temveč tudi kot vnet in zaveden katoličan. Svojo obrt je izvrševal po raznih krajih naše ožje domovine a najdelj v Rimskih toplicah in v rojstnem kraju. Pokojni Franček je tudi brat znanega podobarja ni pozlatarja Ivana Klemena iz Kamnika. Naj v miru počiva!

Z naših hribov.

(Skocijan pri Mokronogu.)

Kupcev za vino čakamo, že pred časom je »Slovenec« poročal o letošnjem viuskem pridelku. In reči moramo, da je po kakovosti, kakor tudi po količini vsaj v višjih legah obilen in izvrsten. Vendar so ga razmeroma malo prodali dosedaj. Zaradi tega pa je kriza še bolj občutljiva, saj bi si rad marsikdo kupil najpotrebnejše, pa ni in ni denarja, kar ni »berontijec«. **Kar je bilo dosedaj pokupljenega vina, je šlo za ceno 3.50 do 4 Din. Če že preje ne, spomladi pa pričakujemo kupcev in kupčije.** — Težko je obolela gdč. Rotova, učiteljica na Telčah; zadnja leta je bila večkrat preganjana, končno pa je vkljub 30 službenim letom prišla na Telče. Želimo ji skoraj okrevanja. Za 250 učencev je ostala na šoli samo ena učna moč. — Prvič je v naši fari zasvetila električna luč pretekli teden pri posestniku Antonu Činkoletu pod Bojnikom. Za domačo porabo si je napravil na vodni pogon majhen dinamo-stroj. — Sv. Miklavž je obljubil, da se bo letos oglasil tudi na Telčah na praznik, 8. decembra, popoldne.

Prosveta.

(Sodražica.)

Naše Prosvetno društvo je v nedeljo, dne 24. novembra, uprizorilo v lepo prenovljeni dvorani ljudsko igro »Zagorski zvonovi«. Pred igro je moški zbor odpel tri lepe narodne pesmi. Vsi, ki smo se prireditve udeležili, smo odšli iz dvorane prijetno presenečeni. Naše ljudstvo pa je s svojo udeležbo pokazalo, da si še vedno želi poštenega razvedrila in izobrazbe. Dovolj je že

— **Pri zaprtju, motnjah v prebavi** vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne **»Franz-Josef grenčice«.**

bilo čakanja in prisilnega molka; zdaj smemo spet svobodno delati in dihati. Seveda se nekateri nasprotniki v to kar ne morejo vživeti, na drugi strani pa se nekateri še ne morejo odločiti, da bi odkrito stopili v naše vrste, nas podpirali in nam pomagali pri delu za pravo kulturo našega ljudstva, in da bi se povsod skupno borili proti onim, ki nam spet skušajo metati polena pod noge. — Za Miklavžev večer pripravlja društvo kratek, a lep otroški prizor s petjem, in nato sledi razdeljevanje darov, na kar že zdaj opozarjamo starše, ki bi radi naredili svojim otrokom kaj veselja.

Novice

(Begunje pri Lescah)

Vesele smo in zelo zadovoljni. Proti volji ljudstva je bila pod prejšnjo vlado ukinjena beguniska občina in priključena Lescam. Radi zgraditve velikih občin, se je reklo. Dejanski so pa igrali veliko, če ne največjo vlogo drugi oziri. V postavno določenem roku so ljudje podpisali prošnjo, da se jim vrne samostojnost, pa zaman. Ustreglo se jim je pa sedaj, za kar izrekajo občani toplo zahvalo ministru dr. Korošcu in banu dr. Natlačenu, ki sta se oba za zadevo vneto zavzela, tembolj, ker so obema Begunje in cela zadeva dobro znani. Občini je priključenih na željo in prošnjo prizadetih še par sosednih vasi, ki preje niso sem spadale, ki so jim pa Begunje naravno središče. Tako se bodo sedaj krile meje občine z mejo župnije, kar ima mnogo ugodnosti. — Na kazniliškem pokopališču so zgradile sestre usmiljenke, ki zavod upravljajo, zase novo grobnico, kamor so prenesle kosti sester, ki so dosedaj tu umrle in kamor bodo pokopavali sestre, ki bodo zanaprej tu našle poslednji počitek. Nad grobnico so postavile ličnо kapelico.

Iz naših društev.

(Mengeš)

Praznik zedinjenja smo letos pri nas zadosti slovesno praznovali in se tako spominili ustanovitve naše države, njenega rojstnega dne z lepo proslavo.

Na predvečer je bila bakljada in slovesni sprevod po trgu. V nedeljo popoldne je bila slavnostna akademija v Društvenem domu. Sodelovala je pri programu skoro vsa fara, zastopana po različnih društvih in zastopih. — Pozabiti ne smemo predavanja pret. četrtka zvečer, ko nas je g. Javornik poučil v Abesinijo. — V nedeljo na praznik Brezmadežne, ki vedno bolj postaja praznik katoliške mladine, bomo tudi pri nas slovesno praznovali. Za ta dan bodo naši fantje uprizorili versko igro »Luč z gora«. Upamo, da bodo svoje delo dobro naredili. Začetek bo popoldne po litanijah.

Novice

(Št. Rupert na Dolenjskem)

Tudi v našo dolino je pripihal drug političen veter! Pred dobrim mesecem smo ustanovili stranko JRZ, katere predsednik je tukajšni trg. g. Marko Kastelec. V nedeljo, 24. nov. smo imeli pa shod. Govoril nam je bivši narodni poslanec g. Janez Brodar, ki je orisal prejšnji režim in sedanji položaj vlade. Ljudstva je bilo polno dvorano in navdušeno odobravalo govor g. poslanca. — Dne 11. nov. smo pokopali Livkovega očeta iz Homa, moža, kateri se je udejstvoval v verskem in tudi v javnem življenju. Bil je 15 let obč. odbornik, med **ustanovitelji hranilnice zraven pa še ključar podružne cerkvice na Vihru.** Počivaj v miru! — V

---

stotisoč kvadratnih klafter zemlje so namenili nekdaj očetje republike javnim namenom, plemiči in cesarji pa so okrasili to polje s krasnimi stavbami, na katero je bil vsak rimski meščan ponosen. Tu so bila gledališča, cirkus, stadion, kopeli. Tu so bili nakopičeni v številnih dvoranah neizmerni zakladi; tu je svetovno mesto postavilo pod ponosno kupolo Panteona bogove.

V lavorjevih gajih so bili teurni drevoredi, vrtiči in bela, s peskom posuta pota. Utrujene so vabile številne klopi k odpočitku, onim pa, ki so se dolgočasili, so mudila razna zabavišča razvedrila. Otroci so se igrali na planem; glumači so kričali drug čez drugega hvaleč vsak svojo umetnost in vabili v svoja zabavišča. Na konju, peš, v nosilnicah in v dvokolesnih voziščkih so hitele na vseh potih nove množice. Vse vrvenje pa so prekričali s svojimi glasnimi prošnjami berači in prodajalci raznih drobnarij.

Ob kraju lavorjevega gaja blizu portika Agripe, sta sedela na kameniti klopi dva Germana, katera je zjutraj zadržal sprevod Fabijev. Glave sta imela podprte z rokami in zrla v pisano vrvenje ter molčala kot pobita od velikomestnega vrveža.

Pred njihovimi očmi se je razvijal prizor udobnosti in uživanja. V škrlatnih nosilnicah, na lahkonogih konjih so hiteli njih gospodarji sveta, katere so nosili in spremljali sužnji vseh barv in jezikov. Njim nasproti se je dvigala v jasno in sinje nebo mogočna stavba Portika. Sto stebrov iz frigijskega marmorja je nosilo orjaško ostrešje. Tu so se prodajali sužnji, kakor tudi slonova kost, španska volna, kitajska svila, platno in barvano steklo, grško vino, egiptovska zelenjava, arabske dišave, ribe iz Črnega morja, sir iz Švice in smaragdi iz Urala. Delo in pot vseh narodov je služil tu uživanju svetovnega vladarja srečnega Rima.

»Nikjer je nisi videl?« je vprašal prefekt, ne da bi se kaj premaknil.

»Pregledal sem celo Martovo polje do zadnjega kotička. Vaše neveste pa nisem nikjer videl. Dobro so jo skrili,« je odgovoril Herman.

In zopet sta molčala.

»Kaj takega ni pri nas,« je povzel čez nekaj časa zopet prefekt in pokazal z lahnim zamahom roke na veličastnost kraja.

»Da, toda toliko beračev pa tudi ni pri nas,« je pripomnil starejši.

Toda njihovi berači žive in stanujejo bolje kot naši gospodje.«

Prav nič jih ne zavidam za njihove smrdljive in zadelbe votline brez solnca in zraka.«

Tebi torej bolj ugajajo naši po gozdovih raztreseni dvori?«

V markomanskih gozdovih prebivajo bogovi.«

Tudi Rimljani imajo svoje bogove.«

Njihovi bogovi so popačeni, kot oni sami,« je odgovoril plavobradec. »Njihovi templji so prazni in njihovi duhovniki ne drže oltarjev v časti.«

Pa vendar vlada njihov Olimp nad našo Valhalo...«

Bolesten smehljaj je preletel pri teh besedah prefektov obraz.

In zopet sta umolknila; z jeznim pogledom sta opazovala veseli Rim.

Čez nekaj časa je Herman prekinil molk.

»Gospod, morda še ne veste, da nekaj tednov sem zopet odmeva bojno orožje in bojna pesem v naših gozdovih?«

Prefekt se je previdno ozrl — nikogar ni bilo v bližini. Tedaj je odgovoril: »Da bo poleg starih zopet nov poraz za nas. Z njihovo močjo se ne moremo meriti.«

»Njihova moč se naslanja največ na hrabrost zavezniških narodov. Nobenih legij bi ne bilo brez naših rok.

»Tako govoriš, kot ne bi bil legijonar. Kot star vojak bi moral vedeti, da mala, na red in disciplino navajena četa lahko potolče celo neurejeno vojsko.«

»Danes imamo na tisoče svojih legijonarjev in ni nam več tuja bojna umetnost.«

»Nekdo prihaja!« je opozoril prefekt.

Po mali skozi lavorjev gaj speljani stezi je stopal samoten popotnik. Roke prekrižane na prsih je počasi stopal s povešeno glavo.

Ko je prišel bliže kameniti klopi, sta planila obenem oba Germana kvišku. Starejši je obstal v vojaški stoji kot vklesan, mlajši pa je hitel par korakov potniku naproti.

»Publij!«

Publij Kvinktilij Var je dvignil svojo glavo; žarek odkritosrčnega veselega iznenadenja je preletel njegov mrki obraz.

»Servij? Ti v Rimu?« je zaklical in prijazno stisnil roko Germanu. »In tu te moram srečati? Hišo Kvinktilijev bi ti lahko pokazal vsak mestni stražar. Kje stanuješ?«

»Nastanil sem se v šotoru pretorijancev, toda nameni sem se, da te jutri obiščem,« je odgovoril prefekt.

Medtem je Publij zapazil tudi njegovega spremljevalca in je stopil tudi k njemu.

»Ah, tu je Herman!« je smehljajoč pozdravil vojaka, ki je imel še vedno svoje srepo oko nepremično uprto v tribuna; »Herman, centurij tretje kohorte, desete legije. Ali se še spominjaš ljutega napada v Panoniji? Drug poleg drugega sva šla nasproti celemu oblaku puščic in kopij. Tedaj nama je bilo vroče, ali ne, stari?«

(Dalje)

petek bo sv. Miklavž, zato bo na predvečer v četrtek prosv. društvo v dvorani priredilo Miklavžev večer za otroke, pa tudi za odrasle.

Jubilej

(Hrušica)

Ugledni posestnik g. Franc Šušteršič je praznoval 3. dec. 75-letnico svojega življenja. Jubilant je videl precej sveta. Znana mu ni le naša ožja in širša domovina, ampak tudi druge evropske države in Amerika. O svojih potovanjih ve mnogo zanimivega povedati. Čeprav samouk, se je izvežbal za šobrega in priznanega cerkvenega slikarja. Mnogo njegovih del krasi cerkve. Vedno je bil izredno ljubezniv, mehak in dobrosrčen. Dobro govori več jezikov. V Hrušici je vsled svojih zmožnosti vršil več uglednih javnih služb. Zadnje čase ga je sicer revmatizem priklenil na bolniško posteljo, a njegov veseli značaj mu pomaga, da tudi breme starih let junaško prenaša. Bog daj našemu staremu naročniku še zdravja in obilo srečnih let!

NAZNANILA

n **Žiri. Kat. prosv. društvo na Dobračevi** priredi dne 8. decembra ob pol 4 pop. lepo igro s petjem: »**Podoba Device Marije**«. Pred igro bo cerkveni zbor zapel par lepih pesmi. Iskreno vabljeni tudi oni, ki se naših običajnih večernih prireditev ne morejo udeleževati.

n **Vinarska zadruga Metlika**, priredi 12. t. m. vinarsko razstavo spojeno z vinskim sejmom. Otvoritev razstave bo ob 12. uri po prihodu vlakov iz Karlovca in Ljubljane. Razstava bo v lastnih prostorih vinarske zadruge pri kolodvoru. Kupci se vabijo.

n **—Gasilci z Vira** ponove dne 8. decembra ob 15. v Godbenem domu v Domžalah ljudsko igro »Črna žena«. Predprodaja vstopnic v Godbenem domu na dan predstave.

*

k **Sveta maša in pesmi.** Priredil dr. Fr. Kimovec. Zbirka večinoma znanih in nekaj novih cerkvenih pesmi, ki je namenjena predvsem za ljudsko petje pri sv. maši. Obsega 36 pesmi za celo leto. Zbirka bo brez dvoma veliko pripomogla k lepemu petju v cerkvi. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani za 16 Din.

DROBTINE

Kako sanirajo občine na — Kitajskem. V kitajskem mestu Lung-Yen primanjkuje mladih mož za ženitve. Med dekleti, ki bi se rade poročile, vlada pravcato tekmovanje za ženine. Občinski svet je posegel v položaj in uvedel takozvani davek »za mlada dekleta«, ki znaša v naši valuti okoli 80 Din. Ko dekle odplača davek, dobi dovoljenje, da sme iskati ženina. Če se poroči žena brez mestnega dovoljenja, jo kaznujejo z zaporom ali denarno globo. Poročajo, da je le malo deklet, ki bi davka ne plačale, seveda ne iz ljubezni do mesta, marveč iz želje po ženinu. Beležili so celo vesele slučaje, da je ženin plačal davek za svoje dekle, če ni premogla sama.

Dvakrat na leto 12.000 kilometrov. Lastovka ali štorklja preletita vsako leto tja in nazaj več tisoč kilometrov. Najdaljše razdalje preletijo letne

DR. ŠOBAR ŠTEFAN

zdravnik

javlja, da je otvoril privatno ordinacijo v Črnomlju.

ptice selivke iz severne Azije in Amerike. Tako zvani dežni piskač preleti vsako leto dvakrat 12.000 km. Pot njegova gre od Beringove morske ceste ob azijski obali do Avstralije in Nove Zelandije. Ptice selivke letijo brez karte, navadno v noči in jim kaže sigurno pot od štvarnika podarjeni nagon.

Ker v Palestini ni dosti drevja in grmičja, delajo čebele svoje panje v duplinah skalovja. V poletnem času raztopi solnce satovje tako, da se razteka med iz skalovja.

»Farme« v Evropi. Nekaj je Evropa vendarle uspešno posnela po Ameriki: njene farme. Poleg kokošjih farm poznamo v Evropi že farme severnih lisic, bobrov, farme za želve, fazane i. dr. Rekord v farmah pa ima trenutno nek Parižan, ki goji na svojem posestvu ribe, imenovane sipe (Tintenfisch). To so morske ribe, katerih meso slovi kot delikatesa. Seve leži njegovo posestvo ob morju, hrano za svoje ribe pa dobiva iz Amerike. Evropa sicer nima nobene druge skrbi.

RADIO

od 5. decembra do 12. decembra 1935.

Vsak dan: 12 Plošče, 12.45 Vreme, poročila, 13 Čas, spored, obvestila, 13.15 Plošče, 14. Vreme, poročila, borza, 19 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila.

Četrtek, 5. decembra: 18 Miklavž in parkelj govorita, 18.40 Slovenščina za Slovence, 19.30 Nacionalna ura, 20 Prenos iz Belgrada, 22 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, 22.15 Radijski koncert. — **Petek, 6. dec.:** 11 Šolska ura, 18 Ženska ura, 18.20 Vokalni koncert, 18.40 O zaščiti upnikov, 19.30 Nacionalna ura, 20 Prenos iz Zagreba, 22 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, 22.15 Radijski orkester. — **Sobota, 7. decembra:** 18 Radijski orkester, 18.40 Pereča vprašanja — politična vprašanja — **Nedelja, 8. decembra:** 8 Napoved časa, poročila, objava sporeda, 8.15 Telovadba, 8.45 Koncert citraškega krožka »Vesna«, 9.45 Versko predavanje, 10 Prenos iz Maribora, 11.30 Mladinska ura, 13 Kmetijsko predavanje, 13.20 Radijski orkester, 16 Gospodinjska ura, 16.15 Radijski orkester, 17.15 Razvoj slov. drame, 19.30 Nacionalna ura, 20 Napoved časa, poročila, objava sporeda, 20.15 Operne arije, 21.30 Prenos iz Zagreba, 22 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, 22.15 Lahka glasba — **Ponedeljek, 9. decembra:** 18 Zdravniška ura, 18.20 Harmonika, 18.40 2000 letnica pesnika Horacija, 19.30 Nacionalna ura, 20 Radijski orkester, 21 Komorni kvintet na pihala, 22 Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, 22.15 Instrumentalni duetі — **Torek, 10. decembra:** 11 Šolska ura, 18 Radijski orkester, 18.40 Višek kitajske kulture pred propadom, 19.30 Nacionalna ura, 20 Prenos opere iz Zagreba, v odmoru: časovna napoved, vreme, poročila, objava sporeda — **Sreda, 11. decembra:** 18 Otroška ura, 18.20 Storžek se je pobolјšal, 18.40 O morfologiji in geologiji planincev, 19.30 Prenos z Dunaja, 22 Napoved časa vremenska napoved, poročila, objava sporeda, 22.15 Duet mandoline in kitare.

PORAVNAJTE NAROČNINO!

B-ski:

Ob dvajsetletnici svetovne morije

(Nadaljevanje.)

V berdjanskem krajevnem časopisu sem dne 23. maja 1918 čital brzojavko, da je bil oddelek anarhistov pod vodstvom Marusje Nikiforovne pri Rostovu na Donu popolnoma uničen. Anarhisti so nazadnje sami drug na drugega streljali, da bi ne prišli v trde roke carskih generalov. Ta dan sem čital, da je general Kornilov, o katerem sem že pisal v »Spominih«, padel šele sedaj v boju z boljševiki. Pri bombardirovki Jelizabetgrada je prišlo k njemu odposlanstvo boljševikov s pozivom, naj se vda, kar je general, pri katerem je bil večji oddelek prijateljev, odklonil. Ko je boljševiško odposlanstvo odšlo, je začela boljševiška artiljerija streljati v ta dom. Kornilov ni hotel zapustiti hiše in je mirno pil čaj. Končno je bil pri bombardirovki hudo ranjen in je padel v nezavest. Ko je prišel k sebi, je rekel, da se dobro počuti, a je kmalu nato izdihnil. Berdjanski časopis je tudi poročal, da so boljševiki generala Kornilova tajno pokopali in da za grob nihče ne ve.

Začetkom junija 1918 je bil pred nemškim mestnim poveljništvom nabit razglas, da se lahko piše v Germanijo, in sicer v nemščini. Pismo, ki ne sme imeti več kot štiri strani in mora biti odprto, je treba predložiti policijskemu oddelku nemškega poveljništva in nalepiti znamko za 20 kopjejk.

Poročilo iz Kijeva ve, da se v mnogih okrajih, ki tvorijo Ukrajino, pojavlja uporno gibanje. Kmetje zažigajo veleposestnikom hiše, pasejo krave po veleposestniškem žitu in sploh nastopajo kot gospodarji veleposestva.

Boljševiki so tiste dni bombardirali Rostov na Donu, ki je bil prešel kozakom v roke. Spustili so v mesto okrog 4000 izstrelkov in povzročili tam velika razrušenja. Med bombardiranjem je padlo tudi mnogo Nemcev in Avstrijcev.

Zanimiv članek sem čital v »Berliner Tageblattu«. Napisal ga je poročevalec Lederer. Z ozirom na položaj v Ukrajini poudarja sledeče: »Kmetje in delavci ne marajo za hetmana (nekak državni poglavar Ukrajine, izvoljen od kmetov« po nemški volji). Celo mnogi izobraženci so proti hetmanu, čeprav še niso izginili sledovi boljševiškega divjanja. Kmetje in delavci se boje carizma. Večina Ukrajince hoče biti samostojna, vendar v zvezi z Veliko Rusijo. Lederer odkrito obžaluje, da se mora nemška armada vtikati v notranje zadeve Ukrajine, in smelo priznava, da se hetman opira samo na germanske bajonete. Avstrijska in nemška vlada sta seveda hetmana uradno priznali. Niso pa se mu hoteli pokoravati kmetje in so se puntali tudi zato, ker so Germanci zahtevali od njih žitne zaloge za izvoz v Nemčijo. Upornike so nemške posadke ostro kaznovale. Neredko so jim Nemci požgali cele vasi. V tistih dneh je n. pr. na ta način pogorelo veliko ukrajinsko selo Gulaj-Polje.

Dne 13. maja 1918 je bil pravoslavni Vnebohod. Jaz sem stopil v lepo katoliško cerkev v Berdjansku, prisostvoval službi božji in se zopet enkrat spravil z Bogom.

Nemška okupacijska armada je uvedla v Ukrajini precej strogo cenzuro. V Boljšem Tokmaku so n. pr. Nemci zahtevali, da jim predlože društva v odobritev celo muzikalni program prireditev.

Časopisje je pisalo, da so socialisti — revolucionarji — leve smeri ubili v Moskvi nemškega konzula Mirbacha, v Kijevu pa feldmaršala Eichhorna. Seveda mi ni znano, če je bilo vse to tudi res.

Čital sem tiste dni, da bijejo češki oddelki že več tednov boje z boljševiki. Čehi so vzeli boljševikom več mest ob Volgi in skoraj vso sibirsko železnico. Angličani in Srbi da so se izkrcali na severu pri Murmanu in se nahajajo okrog 300 kilometrov severovzhodno od Petrograda. Ruski prostovoljci pa so prišli 200 km pred Moskvo. Tudi za resničnost teh vesti se veda ne jamčim.

Dne 4. avgusta 1918 so začeli v Berdjansku s tečaji, ki naj bi učiteljstvo usposobili za poučevanje predmetov v ukrajinskem jeziku, zakaj ogromna večina učiteljstva je obvladala samo ruščino.

V Mariupolu so boljševiki napadli avstrijski okupacijski oddelek in streljali na Avstrijce s kanoni, ki so jim jih nedavno vzeli. Na obeh straneh je bilo mnogo mrtvih in ranjenih. V tem mestu je morala plačati mestna uprava nad 600.000 rubljev za ranjene in ubite Avstrijce oziroma Germance, in sicer za vsakega ubitega 40.000, za ranjenega pa 20.000 rubljev.

Skoraj bi pozabil povedati, da smo se tudi v poletju leta 1918. prav pridno kopali v Azovskem morju, običajno dvakrat na dan. Dopoldne sem se solnčil ob pristanišču, popoldne pa sem se odpeljal za nekaj kopejk v osem kilometrov oddaljeno blatno kopališče, kjer sem si preganjal sibirski revmatizem. Tudi nemški okupacijski oddelek je prav redno hodil k morju in vanj. Za oficirje so napravili ob bregu nekakšne barake za obleko. Vsi so uporabljali plavalne hlačke. Pa le nekaj dni, zakaj kaj kmalu so se tudi Nemci pri kopanju oprijeli ruske razvade in se solnčili v pesku in kopali v morju v Adamovem kostumu.

Po progonu boljševikov, je okrajna uprava vsem svojim nastavljencem znatno znižala mesečne plače. Tako sem tudi jaz za maj, junij, julij in avgust 1918 dobil samo po 137 rubljev. Ker je rubelj v veljavi zelo padel, je postalo življenje, posebno kar se tiče obutve in obleke precej težko. Finančna komisija okrajne uprave je vse to uvidela in s 1. septembrom 1918 plače ponovno zvišala za 60%. Po novi uredbi je šlo meni 295 rubljev na mesec. Kar zadovoljen sem bil in niti najmanj nisem mislil, da sem v septembru potegnil plačo kot ruski nameščenec zadnjikrat, saj sem bil, da si utrdim položaj pa upravi, zaprosil celo za ukrajinsko državljanstvo. Zgodilo se je tole:

(Dalje prihodnjič.)

Bolečine so prenehale - v 3 minutah!

...ke 1, 2 in 3 povedo vse. Nabavite takoj v najbližji lekarni zavoj Saltrat Rodella. Nasujte ga v vodo v toliki meri, da bo voda dobila videz mleka. Ko bo osvobojeni kisik prodrl v bolno nežno kožno tkivo, bodo vnetja in občutljivosti takoj prenehala. Popolno olajšanje nastopi že po 3 minutah. Uspeh je zajamčen.

Ribolov — »No, kako gre, ste že kaj ujeli?« »Če ujamem še pet takih, jih bom imel ravno pol ducata, kar bo zame popolnoma dovolj.«

Na trgu St. Martin le Grand v Londonu stoji poštni nabiralnik že od l. 1850, ki je še vedno v rabi.

Posebno prikladni darovi za

Sv. Miklavža

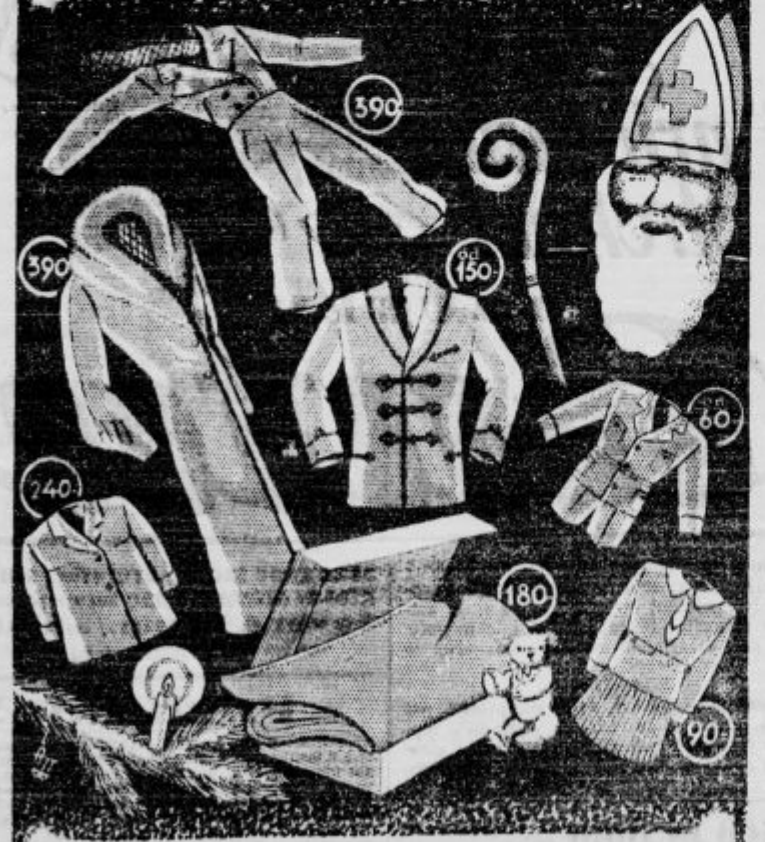

TIVAR OBLEKE

Za Miklavža in Božič

globoko znižane cene pri

F. I. Goričar pri Ivanki

Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

Tako na primer:

Za perilo:

Trpežna črtasta flanela	od	Din 5·50	do	6·50
Enobarvna flanela	»	» 7·—	»	10·
Oksford za srajce, trpežni	»	» 6·—	»	10.—
Kotenina bela in rujava	»	» 4·50	»	10·—
Dvojno široka za rjuhe	»	» 12·	»	20·—
Flanelaste rjuhe	»	» 26·—	»	44·—
Flanelaste deke za na posteljo	»	» 30·—	»	75·—
Trpežni kôci za na voz in za konje	»	» 48·	naprej	
Klotaste odeje v vseh barvah	»	» 110·—	do	150·—

Za damske obleke

Volneno v vseh modnih barvah	od	Din 18·	naprej
Polvolneno karirasto za obleke	»	» 14·—	»
Modni barhenti za damske obleke	»	» 10·—	»
Volneno blago za plašče in kostume	»	» 25·—	»
Črno in temno modro boljše blago za plašče	»	» 68·	»

Za moške obleke:

Sukno debelo za površnike	od	70·—	naprej
Sukno za športne obleke in pumparice	»	55·—	»
Kamgarni temnosivi, črni in modri	»	88·—	»
Črtasto za modne hlače	»	75·—	»
Hlačevina Saglia najboljša	»	26·—	»

Dalje velika izbira zimskih srajc, trikomajic in spodnjih hlač, pletenih vestic in jopic, nogavic, rokavic in kravat. Dežniki moški od Din 35·— naprej i. t. d

Pri večjem odjemu še poseben popust, tako da se Vam tudi daljša vožnja izplača k nam.

Sklicujte se na današnji inserat v Domoljubu!

Stopnjevanje — Učitelj: »Zdenko! Ali avto lahko stopnjujemo?« »Da, gospod učitelj.« »Tako? Kako pa?« »Dvosedežni, štirisedežni, šestsedežni, omnibus...«

Vprašujete, kje dobite lep modern

klobuk ali čepico

Namovejše oblike in prvovrstne kakovosti pri

Mirko Bogataj, Ljubljana, Stari trg 14

V zalogi klobučevin, čevlji in zimske kape.

2*

SANATORIJ EMONA
Ljubljana
Komenskega ul. 4
Zdravnik: Tel. 36-23
ord nira od 11—1
dr. Fr. Derganc, kirurg. šef-primarij v p.

Pretiran sport ženam škoduje. Pred nedavnim je predaval vodja klinike kraljevc univerze v Milanu dr. de Francesco o škodljivih vplivih pretiranega damskega sporta. Učenjak je prejel za svoje globoko zasnovano predavanje javno nagrado. Profesor je opozarjal, kako škodljive so zdravju žene naporne orodne vaje in težke sportne panoge. Njegova izvajanja potrjujejo tudi opazovanja na sellheimski kliniki. Tu so namreč ugotovili, da je sorazmerno največ nenavadnih porodov pri takih ženah, ki se preveč bavijo s sportom, dasiravno so drugače lepo razvite.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrsta ali njen prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba" plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo posle oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Zimski suknjiči samo 185 Din, dobre obleke od 250 Din ter vsa druga oblačila poceni nabavite pri Preskerju, sv. Petra c. 14.

Brinjevo olje, arnika, korenine, češminjevo lubje itd. kupuje in po najvišjih cenah Ed. Pšeler, Vrhnika.

Vajenca za mizarsko sprejme m. Čepeljnik Franc, Vizmarje, p. Št. Vid n. Lj.

15 letnega fanta sprejme takoj v službo, zgor. Košeli 28, p. Dev. Mar. v Polju.

Služkinjo, sposobno za kmečka dela sprejmem za Novo leto. Okolica Ljubljane. Pismene ponudbe na upravo Domoljuba pod št. 14713.

Brejo svinjo prodam. Ludvik Slana, Brezovica št. 24 pri Ljubljani.

Vajenca za kovaško obrt z vso oskrbo v hiši sprejme A. Boncelj, kovaški mojster, Britof pri Kranju.

Hlapca za mesarijo in dekle za vsa hišna dela sprejmem. Anton Škrjanc, Šolski drevored, Ljubljana.

Prodam mlin za meljejo brinja. Jurca, Planina, Rašek.

Suhe plohe in deske, jesen, smreko, lipo in jelšo, takoj kupim — Autobus Rožina, Šiška.

Trgovina usnja in kož divjačine se je preselila iz Florjanske ulice na Stari trg št. 30 nasproti tovarne Zalaznik. — Zdravič.

Okrušeno posodo dobite **za vsako ceno** pri Fr. Stupica, trgovina z železnino, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Služkinjo, strogo pošten, vajeno vseh kmetskih del sprejmem. — Ponudbe upravi Domoljuba pod »322/14958«.

Hlapec k živini in za poljska dela se sprejme takoj v bližini Ljubljane. Ponudbe na upravo Domoljuba pod »Vesten, pošten« 14971.

Mlad posestnik samostojen, bližu mesta, želi znanja z mirnim in dostojnim dekletom s primerno doto v svrho ženitbe, starim 20-25 let. Ponudbe s sliko na upravo Domoljuba pod »Mirna« št. 14976.

Za žganjekuho
dobite najboljše **brinje, fige in rozine**
pri tvrdki FRANC POGAČNIK d. z o. z., Ljubljana, Tyrševa cesta 33. JAVNA SKLADIŠČA (Balkan)

Naročilo — Šef (slugi:) »Ste bili pri Maliču? Kaj je dejal?« Sluga: »Nisem mogel z njim govoriti.« Šef: »Nezaslišano! Naročil sem vam, da morate z njim govoriti.« Sluga: »Pa ni bilo mogoče. Prvič je predvčerajšnjim umrl...« Šef: »No in drugič?«

*

V pisarni. »Gospod šef, dajte mi, prosim, pet dni dopusta, oženil bi se rad.« — »Kaj niste mogli opraviti tega med rednim dopustom?« — »Obžalujem, gospod šef, nisem si hotel pokvariti počitnic.«

Za jesen in zimo si lahko nabavite razno **manufakturno blago** po zelo nizki ceni. Istotam dobite vsakovrstne pletenine lastnega proizvoda
Trg. ANTON SAVNIK, Škofja Loka

Suhe gobe jurčke, brezovke, lisičke ital. **lizol** in **deteljno seme** kupuje po najvišji ceni
Sever & Komp., Ljubljana
Gosposvetska cesta 5.

Priznanje!
Na velesejmu sem kupil 1 lonček Radio Balzama. Pričel sem z mezuro 16. 9. Danes po topli kopeli so moje noge kot novorojenčka. Ravnati se mora vsak po Vašem navodilu in uspeh bo zagotovljen. Toraj vse priznanje Vašemu „Radio Balzamu". To pismo smete uporabiti za vsako reklamo. — Rajhenburg, 27. 9. 35. Jakob Kalan, župnik v pokoju.
Zahtevajte v Vašem interesu povsod proti: kurjim očesom, bradavicam, trdi koži, bulam, ozeblinam: samo „Radio Balzam".
Dobi se tudi in po pošti razpošilja: 1 lonček za 10 Din (predplačilo). Na povzetje: 1 lonček 18 Din, dva 28, trije 38 Din. V inozemstvu samo proti predplačilu pri:
RUDOLF ČOTIČ - LJUBLJANA VII.
Janševa 27 - Kamniška 10, a

Izdajatelj: Dr. Gregorij Pečjak Urednik: Jože Košiček Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čeč